Maa- ja metsätalousministeriö

Fallenius Sanna-Helena, Hörman Ari, Ratasvuori Heta, Kytölä Tapio, Uusivirta Janne

Neuvostoraportti

25.6.2025

EU/12/2025-MMM-75

Maatalous- ja kalastusneuvoston 23.-24.6.2025 neuvostoraportti

Kokous

Maatalous- ja kalastusneuvosto 23.-24.6.2025

Maatalous- ja kalastusneuvosto kokoontui 23.-24.2025 Luxemburgissa.

Neuvosto kävi keskustelun kansainvälisestä maataloustuotteiden kaupasta. Puheenjohtajavaltio kysyi jäsenvaltioilta olisiko syytä laatia luettelo yleisistä periaatteista, jotka ohjaavat EU:n ja kolmansien maiden välisiä kauppasuhteita maatalouden alalla. Jäsenvaltioiden näkemykset jakaantuivat asiassa. Komissio kertoi myös tilannekatsauksen eri kauppaneuvotteluista.

Neuvosto keskusteli maataloutta koskevasta yksinkertaistamisasetuksesta ja antoi evästystä neuvoston työhön. Pj:n mukaan neuvottelu jatkuu Yleisten asioiden neuvoston (YAN) kokoonpanossa. Komissio vetosi jäsenvaltioihin, että ehdotuksen käsittelyssä edistyttäisiin nopeasti – asetus olisi saatava voimaan lokakuun puoliväliin mennessä, jotta kaikki ehdotetut toimet saataisiin käyttöön vuoden 2026 alusta. Komission ehdotus sai pääosin vahvan tuen. Kuitenkin yksittäisiä periaatteellisia huolia nousi esiin, kuten myös parannusehdotuksia sekä toiveita pidemmälle menevästä yksinkertaistamisesta. Moni toivoi nopeaa käsittelyä. Toisaalta jotkut katsoivat, että vain selviä yksinkertaistamisehdotuksia voitaisiin edistää nopeasti, kun taas syvemmät politiikkaehdotukset pitäisi neuvotella vasta 2027+ YMP-neuvottelussa. Useat korostivat maatalousneuvoston roolia prosessissa.

Komissio esitteli vuosittain julkaistavan tiedonannon kestävästä kalastuksesta. Lisäksi keskusteltiin monista muista kalastukseen liittyvistä asioista. Ministerien puheenvuoroissa toistuivat seuraavat elementit: pienimuotoisen rannikkokalastuksen tukeminen, energiasiirtymän edistämisen tärkeys, kalatalouden rahoituksen jatkuvuuden turvaaminen, muihin tekijöihin kuin kalastuspaineeseen puuttuminen (ml. merimetsot ja hylkeet) sekä valvontalainsäädännön yksinkertaistaminen. Lisäksi nousi esille toiveet suhteiden parantamisesta kolmansien maiden kanssa ja tasapuolisten toimintaedellytysten kehittäminen.

Maatalous- ja kalastusneuvosto hyväksyi puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen Euroopan metsien seurantakehyksestä. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotus muodostaa neuvoston kannan tuleviin kolmikantaneuvotteluihin Euroopan parlamentin kanssa.

Neuvostossa saatiin myös katsaus useiden eri lainsäädäntöehdotusten etenemiseen Puolan puheenjohtajakaudella. Näihin lukeutuvat asetusehdotukset mm. eläinten suojelusta kuljetusten aikana, uusista

genomitekniikoista kasvintuotannossa (NGT) ja kasvien lisäysaineistosta.

Puheenjohtajavaltio Puola kertoi myös viljelijän asemaa parantavien asetusehdotusten käsittelystä kaudellaan. Molemmista asetuksista on saatu neuvoston kanta valmiiksi.

1. **Esityslistan hyväksyminen**

Esityslista hyväksyttiin asiakirjan 10163/25 mukaisesti.

2. **A-kohtien hyväksyminen**

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo (10196/25)
b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (10197/25)

A-kohdat hyväksyttiin.

MAANANTAI 23. KESÄKUUTA 2025 (klo 11.00)

MAATALOUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

3. **Kauppaan liittyvät maatalouskysymykset (10402/25) (Fallenius)**
Komission tiedotusasia
Keskustelu

Puheenjohtaja alusti keskustelun toteamalla, että keskustelu kansainvälisestä maataloustuotteiden kaupasta on hyvin ajankohtainen. Viimeaikainen geopoliittinen kehitys on vaikuttanut maailman talouteen ja myös maatalouteen. Puheenjohtaja korosti, että EU:n jäsenvaltioiden tulee yhdessä tehdä töitä. Puheenjohtajavaltio esitteli myös valmistelemansa tausta-asiakirjan. Siinä puheenjohtajavaltio kysyy jäsenvaltioilta olisiko syytä laatia luettelo yleisistä periaatteista, jotka ohjaavat EU:n ja kolmansien maiden välisiä kauppasuhteita maatalouden alalla. Puheenjohtaja pyysi jäsenvaltioita kertomaan näkemyksensä asiaan. Puheenjohtaja viittasi myös tammikuun maatalous- ja kalastusneuvoston keskusteluun kansainvälisen kaupan tilanteesta ja viittasi Puolassa tehtyyn tutkimukseen kauppasopimusten kumulatiivisista vaikutuksista Puolan maatalouteen.

Maatalouskomissaari Hansen totesi, että tilanne on geopoliittisesti jännitteinen. Maataloustuotteiden kauppa on kuitenkin yksi EU:n vaurauden peruspilareista. Vuonna 2023 saavutettiin ennätystaso EU:n viennissä. Edelleen EU vie hyvin monipuolisesti eri maataloustuotteita kansainvälisille markkinoille. Vuoden 2024 kauppatase on edelleen vahvasti positiivinen, vaikka hieman alhaisempi, sillä kahvin ja kaakaon kohonnut hinta vaikuttaa tuonnin arvoon.

Komissaari korosti **EU:n kauppakumppanien verkoston monipuolistamista** ja uusien vientimahdollisuuksien etsimistä. EU:n pitää pyrkiä vähentämään kriittisiä riippuvuuksiaan ja suojella sensitiivisiä sektoreita. Komissaari viittasi myös maatalouden- ja ruuan visiossa mainittuun **tuontituotteisiin sovellettavien normien yhdenmukaistamiseen** kotimaiseen tuotannon kanssa. Näin on tarkoitus tehdä erityisesti kasvinsuojeluaineiden ja eläinten hyvinvoinnin kohdalla. Komissaari viittasi myös vienninedistämismatkaansa, joka kohdistui Japaniin. Komissaari totesi tavanneensa Japanin ministerin ja edistäneensä meneillään olevia markkinoillepääsylupaprosesseja. Vienninedistämismatkalle osallistui ennätyksellisen monta yritystä. Seuraava vienninedistämismatka kohdistuu Brasiliaan.

Komissaari antoi myös katsauksen kauppasopimusneuvotteluihin ja tilanteeseen eri kauppakumppaneiden kanssa. Komissaari viittasi **Yhdysvaltain** huhtikuussa asettamiin yksipuolisiin tulleihin, jotka ovat perustelemattomia ja tekevät vahinkoa globaalille taloudelle. Korkeat tullit on lykätty aina 9.7. asti ja parhaillaan osapuolet käyvät neuvotteluja, joiden lopputuloksena tavoitellaan hyvää sopimusta molemmille osapuolille. EU on myös valmistellut vastatoimia, mikäli USA ottaa korkeat tullit käyttöön.

Komissaari totesi, että **Mercosur-sopimuksen** viimeistely on meneillään ja jäljellä on sopimuksen allekirjoitus ja hyväksyntä jäsenmaissa. Komissaari totesi, että sopimus ottaa huomioon niin EU:n offensiivisia kuin defensiivisiä tavoitteita. Sopimuksen avulla avataan markkinoita eurooppalaisille tuotteille. Sensitiivisten tuotteiden osalta kauppa vapautetaan asteittain ja sektoreita suojataan tuontikiintiöin. Näihin tuotteisiin lukeutuvat naudanliha, siipikarjanliha ja sokeri.

Komissaari totesi, että **Ukrainasta** tulevaa tuontia koskevien EU:n yksipuolisten kaupan toimenpiteiden voimassaolo päättyi 5.6.2025. Komissio työskentelee aktiivisesti uuden kauppasuhteen eteen. Sopimukseen on tarkoitus sisällyttää määräyksiä Ukrainan asteittaisesta mukautumisesta EU:n tuotantonormeihin.

Komissaari totesi, että **Intia** tarjoaa valtavia mahdollisuuksia viennille, kuten viinin, alkoholijuomien, päärynöiden, oliiviöljyn ja prosessoidun ruuan viennille. Komissio pyrkii Intian osalta tasapainoiseen pakettiin. Maitotuotteet ovat Intian kannalta sensitiivisiä. EU:n osalta taas sokeri ja riisi. Komissaari totesi myös, että Thaimaan, Indonesian ja Yhdistyneiden Arabiemiirikuntien kauppasopimusneuvottelut etenevät. Komissaari kutsui puheensa lopussa ministerit Roomaan EU-AU-ministerikokoukseen.

Jäsenvaltioiden näkemykset jakaantuivat puheenjohtajavaltion ehdottamasta luettelosta yleisistä periaatteista, jotka ohjaisivat maatalouden kansainvälistä kauppaa.

Listaukseen varauksella suhtautuvat jäsenvaltiot totesivat, että puheenjohtajavaltion esimerkit menevät osittain liian pitkälle ja saattaisivat vaikuttaa kielteisesti EU:n vientimahdollisuuksiin ja kauppaagendaan. Esimerkkinä tällaisista liian pitkälle menevistä toimista nostettiin esille vastavuoroisuuden periaatteen ja peililausekkeiden laajaa soveltamista. Muutamat näkivät tapauskohtaisen menettelyn sinänsä hyvänä. WTO-yhteensopivuutta korostettiin ja sitä, että kansainvälisen kaupan standardeista tulee sopia monenkeskisesti. Lisäksi todettiin, että kilpailua saadaan tasapuoliseksi myös purkamalla byrokratiaa sisämarkkinoilla.

Toisaalta osa jäsenvaltioista näki hyvin tarpeellisena vastavuoroisuuden ja tasaisemman pelikentän EU:n tuotannon ja tuonnin välillä. **Listaus yleisistä periaatteista nähtiin hyödyllisenä**. Suojamekanismit ja peililausekkeet ovat tarpeellisia välineitä suojella eurooppalaista tuotantoa epäreilulta tuonnilta. Eräs jäsenvaltio korosti, että kyse on tuotannon suojaamisesta eikä protektionismista. Keskustelussa tiedusteltiin myös komission tarkempia suunnitelmia esimerkiksi kiellettyjen kasvinsuojeluaineiden jäämiin tuontituotteissa liittyvään lainsäädäntöön. Eräs jäsenvaltio luetteli listaukseen sopivia periaatteita aina Uusi-Seelanti kauppasopimuksen pohjalta laadittavista tuotantovaatimuksista, kattavaan seurantaan, SPS-tarkastuksiin ja auditointeihin ja kriisimekanismeihin, joiden avulla voitaisiin reagoida kasvavaan tuontiin. Lisäksi korostettiin mm. merkintäjärjestelmän laajentamista.

Monessa puheenvuorossa nähtiin tarpeellisena komission tekemät vaikutusten arvioinnit. Muutamassa puheenvuorossa vaikutusten arviointi nähtiin myös välttämättömänä. Suurin osa kannatti myös tarjontaketjujen monipuolistamista. Menekinedistämisen vahvistaminen nähtiin myös tärkeänä. Metsäkatoasetuksen haasteet kaupalle ja EU:n tuotannolle nousivat myös muutamassa puheenvuorossa.

Useat jäsenvaltiot kommentoivat viimeistelyvaiheessa olevaa **Mercosur-kauppasopimusta**. Jäsenvaltioiden kannat olivat asian suhteen jakautuneita. Osa näki, että sopimus tuo paljon uusia mahdollisuuksia EU:n kaupalle. Toisaalta oltiin huolissaan sen tuomista haasteista tietyille sektoreille. Osa jäsenvaltioista korosti edelleen vastustavansa sopimusta, sillä se vaikuttaa negatiivisesti EU:n ruokasuvereniteettiin ja haavoittuvaisiin sektoreihin, kuten naudanlihan, broilerinlihan, etanolin ja sokerin tuotantoon. Maiden mukaan sopimus lisää kilpailun vääristymiä ja ei sisällä tarvittavia suojamekanismeja sensitiivisille sektoreille. Keskustelussa tiedusteltiin myös suunnitelmista liittyen ns. Hoganin miljardiin

eli Mercosurin vaikutuksiin varattuun rahastoon. Muutamassa puheenvuorossa korostettiin Intian valtavaa potentiaalia EU:n viennille.

Usea jäsenvaltio osoitti tukensa komissiolle neuvotteluihin **Yhdysvaltojen** kanssa ja korostettiin EU:n yhtenäisyyttä. Puheenvuoroissa todettiin, että eskalaatiota kauppasotaan pitäisi välttää. Asiassa on toimittava joustavasti ja varovaisesti.

Moni jäsenvaltio korosti myös vahvaa tukea **Ukrainalle** ja totesivat, että tuleva kauppasuhde on tärkeä. Puheenvuoroissa korostettiin kauppasuhteen nopeaa viimeistelyä. Useat näkivät tärkeänä, että kauppasuhde on tasapainoinen. Osa korosti, että pitää pyrkiä maksimaaliseen liberalisointiin. Puheenvuoroissa korostettiin myös Ukrainan tuotannon asteittaista yhdentämistä EU:n standardien mukaiseksi. Osa korosti myös suojamekanismien tärkeyttä ja eurooppalaisten viljelijöiden huomioimista. Muutama jäsenvaltio korosti, että Ukrainasta pitäisi tuoda vain tuotteita, jotka on tuotettu EU:n standardein ja korostivat tuonnin vaikutuksia Ukrainan lähinaapureiden markkinoihin. Neuvoteltavassa sopimuksessa pitää olla mukana automaattiset suojamekanismit.

Muutama jäsenvaltio nosti esiin Venäjän ja Valko-Venäjän tuotavien lannoitteiden ja maataloustuotteiden tullit ja näki, että korkeampien tullien alaista tuotelistausta tulisi laajentaa esimerkiksi kalatuotteilla.

Muutama jäsenvaltio oli huolissaan riisintuotannon kasvusta ja sen vaikutuksesta EU:n tuotantoon. Maiden mielestä pitäisi aktivoida suojamekanismi.

Suomen puheenvuorossa harmiteltiin, että Ukrainan kanssa ei pystytty sopimaan uudesta kauppajärjestelystä ennen ATM-asetuksen voimassaolon päättymistä ja toivottiin, että neuvotteluissa Ukrainan kanssa päästään nopeasti ratkaisuun kauppajärjestelystä, joka on vakaa ja pitkäaikainen sekä ottaa molempien osapuolien intressit huomioon. Suomi korosti, että Ukrainan tukeminen myös kaupan keinoin on tärkeää jatkossakin. Markkinoillepääsyn kautta Ukrainaa voidaan myös kannustaa EU:n tuotantostandardien noudattamiseen prosessissa kohti EU-jäsenyyttä.

Suomi totesi Yhdysvaltojen osalta, että asiassa päästään tasapainoiseen ja kaupan ja markkinoiden kannalta myönteiseen neuvotteluratkaisuun. Suomi totesi myös, että Yhdysvaltojen kauppapolitiikan uusi suunta korostaa tarvetta kauppasuhteiden monipuolistamiselle.

Suomi näki hyvänä, että komissio säännöllisesti seuraa ja arvioi kauppasopimusten kumulatiivisia vaikutuksia maatalousmarkkinoihin ja varautuu niihin. Suomi myös totesi, että EU:n korkeampia tuotantostandardeja tulee myös edistää sekä kahdenvälisissä sopimuksissa että kansainvälisellä tasolla. Suomen puheenvuorossa todettiin, että kauppaan liittyvät neuvottelut, niiden prosessit ja tuotekatteet ovat kuitenkin erilaisia ja neuvotteluissa on tärkeää säilyttää tapauskohtainen joustavuus. **Suomi ei pitänyt tarkoituksenmukaisena ennalta määrätyn listan luomista.**

Komissaari Hansen vastasi jäsenvaltioille toteamalla, että EU kohtaa monia haasteita paraikaa aina ympäristöhaasteista demografisiin haasteisiin ja volatiiliin geopolitiikkaan. EU:n pitää toimia yhtenäisesti ja rakentavasti. Komissaari korosti, että tarvitaan uusia välineitä, joiden avulla voidaan paremmin varautua ulkoisiin haasteisiin. **Komissaari** totesi, että tuotantostandardien yhdenmukaistaminen on vastavuoroisuutta käytännössä. Komissio jatkaa kauppasopimusten vaikutusten arviointia ja viittasi jo komission tekemään työhön. Komissaari myös korosti, että EU:n pyrkimyksille on tärkeää löytää liittolaisia, jotka ovat sitoutuneita avoimeen ja sääntöpohjaiseen kauppaan. Globaali kauppa edistää maatalouden kilpailukykyä.

Puheenjohtaja veti keskustelun yhteen toteamalla, että monet jäsenvaltiot korostivat vaikutusten arvioinnin tärkeyttä. Osa jäsenvaltioista tuki yleisten periaatteiden laatimista ja keskustelussa viitattiin mm. suojamekanismien luomiseen ja vastavuoroisuuteen. Lisäksi korostettiin, että kauppa edistää maatalouden kannattavuutta. Samaan aikaan kaupalla on myös vaikutus kilpailukykyyn. Maatalous- ja kalastusneuvosto palaa asiaan säännönmukaisesti ja seuraa tilannetta.

Lainsäädäntökäsittelyt

4. Maataloutta koskeva koontiasetus (10362/25, 8983/1/25 REV 1 + ADD 1 + ADD 1 COR 1) (Uusivirta)

Puheenjohtaja muistutti delegaatioita ehdotuksen käsittelystä tähän asti. Keskusteluissa on käynyt ilmi yleinen tuki nopealle käsittelylle, mutta on myös ilmennyt tarvetta selventää tiettyjä asioita. Voi olla, että jotain pitää ehdotuksessa myös muuttaa. Mutta olisi hyvä pitää muutokset mahdollisimman vähäisinä. Puheenjohtaja korosti ehdotuksen tavoitetta, eli viljelijöiden työn yksinkertaistamista. Pj kertoi, että neuvostossa on noussut esiin näkemys, että maatalousneuvoston pitäisi käsitellä asiaa. Pj on myös henkilökohtaisesti tätä mieltä. Maatalousministerit ovat tilivelvollisia viljelijöille. Maatalousministerit eivät voi antaa YMP:n omalaatuisuuden kadota. Pj on myös tehnyt työtä sen eteen, että käsittely tapahtuisi maatalousneuvostossa. Mutta nyt on kuitenkin niin, että yleisten asioiden neuvosto käsittelee asiaa. Siitä huolimatta maatalousministereiden näkemys on tuotava selvästi esiin. Pj pyytää ministereitä ilmoittamaan, mitä edellä mainitun ehdotuksen osia on mahdollisesti muutettava ja missä määrin.

Komissaari Hansen totesi ilahtuneensa, että ehdotus on saanut hyvän vastaanoton. Komissaari kävi läpi ehdotetun yksinkertaistamisen tuomaa säästömahdollisuutta hallinnolle ja viljelijöille. Komissaari korosti, että lainsäätäjien työ olisi saatava valmiiksi heti alkusyksystä, jotta asetus saadaan voimaan lokakuun puolivälissä. Esim. vuotuisen tuloksellisuuden tarkastuksen lopettaminen jo vuonna 2026 edellyttäisi asetuksen voimaan saattamista em. aikataulussa huomioiden varainhoitovuoden alku. Muuten ei olisi tälle toimelle riittävää oikeusvarmuutta. Tulevalle YMP:lle yksinkertaistaminen on keskeinen ajuri. Komissaari myös korosti, että olisi hyvä saada neuvottelut nopeasti päätökseen, jotta päästäisiin keskittymään vuoden 2027 jälkeisin YMP:n -neuvotteluun. Komissio vetosi pj-valtioihin ja jäsenmaihin, että neuvottelut saadaan päätökseen. Komissio on valmiina helpottamaan neuvottelua. Komissio pyytää, ettei kaikkia yksityiskohtaisia kysymyksiä käsiteltäisi tänään, vaan että jäsenmaat keskittyisivät vain olennaiseen. Pääasia on tarjota vakaat toimintaolosuhteet viljelijöille. Ei muuteta liikaa sääntöjä ennen suurta uudistusta, vaan odotetaan kauaskantoisimpien ajatusten osalta YMP:n uudistusta 2027+.

Monet jäsenvaltioista antoivat yleisesti ottaen tukensa komission ehdotukselle. Eräs jäsenvaltio totesi voivansa hyväksyä ehdotuksen sellaisenaan, jos halutaan nopea käsittely, mutta jos muutoksia tehdään, niin ehdottaa niitä itsekin. Suomi ja muutamat muut jäsenvaltiot korostivat, että suuria muutoksia ei voi tehdä, ettei nopea menettely vaarannu.

Toisaalta muutamat jäsenvaltiot totesivat, että voisivat mielellään tukea ehdotuksen niitä osia, jotka ovat yksinkertaistamista, mutta syvemmät politiikan muutokset eivät ole nyt oikea-aikaisia. Kuitenkin myös huolia esittäneet antoivat tukeaan myös poliittisemmille ehdotuksille, esim. GAEC 1 -muutos, maatalousvarauksen soveltamisalan rajaaminen. Ehdotuksen suhde tulevaan YMP-uudistukseen mietitytti useita. Korostettiin itsenäisen YMP:n roolia myös tulevassa MFF:ssä. Muutama jäsenvaltio katsoi, että ehdotukset pitäisi saada maaliin, että YMP 2027+ käsittelyyn voitaisiin keskittyä ja rakentaa sitä nyt tehdyn yksinkertaistamisen päälle (myös Suomi). Keskustelussa korostui, että viljelijät tarvitsevat vakautta, eikä liian pitkällä meneviä muutoksia pitäisi kesken kauden tehdä.

Yksittäiset jäsenmaat nostivat periaatteellisia huolia ehdotukseen liittyen. Keskustelussa arveltiin, että ehdotus aiheuttaa ongelmia politiikan yhteisen luonteen ja tasapuolisten kilpailuedellytysten näkökulmasta. Eräs jäsenvaltio vastusti, että GAEC 2 -vaatimusten täyttämisestä voisi alkaa maksaa tukea. Yksi jäsenvaltio viittasi etenkin siihen, ettei pienviljelijöiden osalta enää valvottaisi ehdollisuuden toteutumista. Muutamat jäsenvaltiot esittivät myös periaatteellisia huolia ympäristökunnianhimon alenemisesta. Toisaalta keskustelussa todettiin myös, ettei ympäristökunnianhimo alene. Keskustelussa nousi esiin myös vaikutusarviointien puute.

Komission ehdotus datan yhteensopivuuden edistämiseksi nimettävästä viranomaisen aiheutti melko laajaa tyytymättömyyttä. Useat jäsenmaat katsoivat, että olisi parempi keskustella asiasta 2027+ YMP-neuvottelun yhteydessä, koska kyseessä ei ole varsinainen yksinkertaistamistoimi ja aiheuttaa lisävelvoitteita jäsenmaille.

Kriisinhallintaehdotukset kirvoittivat kritiikkiä. Uusia kriisinhallintatoimia kritisoitiin, koska ne rahoitettaisiin leikkauksilla suunniteltuihin CAP-suunnitelman toimiin tai siksi, että olisi toivottu EU-tason kriisirahastoa. Pilarin II kriisitoimet ovat hyvä ehdotus, mutta pilarin I osalta kriittinen (ei saa vähentää perustulotukea). Muutamat jäsenvaltiot katsoivat, että komission ehdotus on tervetullut lisävaihtoehto. Toisaalta keskustelussa pidettiin menetysten laskemista liian byrokraattisena ehdotetulla tavalla. Muutama jäsenvaltio kertoi tukevansa kuitenkin maatalousalan varauksen käytön rajoittamista vain markkinahäiriöihin, mitä taas osa vastusti. Keskustelussa toivottiin myös uusia merkittävämpiä ratkaisua luonnonkatastrofien hoitoon, kun ilmastonmuutos aiheuttaa vakavia seurauksia Välimerellä.

CAP-suunnitelmien muuttamismenettely koskevat uudistukset katsottiin pitkälti oikean suuntaiseksi. Eräs jäsenvaltio olisi halunnut mennä vielä pidemmälle karsien tilanteita, joissa strateginen muutosprosessi on tarpeen. Molemmille pilareille samoja sääntöjä myös toivottiin.

Vuotuisen tuloksellisuuden tarkastusmenettelyn lopettaminen oli monen mielestä tervetullut uudistus. Jotkut katsoivat, että uudistuksen pitäisi vaikuttaa taannehtivasti myös 2025 vuodelle. Keskustelussa epäiltiin, poistaako ehdotus nykyisessä muodossaan tosiasiassa menettelyä kokonaan.

Useat toivoivat osittain luomusertifioiduille tiloille vapautusta GAEC-vaatimuksista eikä vain kokonaan luomutuotannossa oleville (mm. Suomi) tai sitten luomuun siirtymässä oleville. Joidenkin mielestä luomuviljelijät voisi vapauttaa kaikista GAEC-vaatimuksista.

Yhden tarkastuksen periaatetta monet pitivät hyvänä, mutta ehdotuksen käytännön toteutusta epäselvänä mm. oikeusvarmuuden näkökulmasta.

Jotkut jäsenvaltiot ehdottivat lisäyksinkertaistamistoimia. Maaseudun kehittämistoimissa sitoumusten vapauttamissäännön pidentämistä (N+3) toivottiin muutamassa puheenvuorossa. Sosiaalisen ehdollisuuden poistamista/yksinkertaistamista toivottiin myös. GAEC2 poistaminen/yksinkertaistaminen pitäisi muutaman mielestä tehdä, kun tavoite hoituu kansallisella sääntelyllä. Lisää poikkeuksia metsätoimille esitettiin. Lisäksi toivottiin tuotantoon sidotuille tuille lisää liikkumavaraa. Valtiontukisääntöihin muutoksia toivottiin myös Pitäisi voida antaa täydentävää tulotukea nuorille viljelijöille, ml tiloilla, joilla on toiminut jo menneisyydessä nuori viljelijä. Lisäksi keskustelussa haluttiin myös poikkeuksen ehdollisuudesta alle 10 ha viinitiloille, jotka saavat CMO:n alaista viinitilan rakenteellisen muutoksen tukea. Keskustelussa toivottiin eläinyksikköperusteisten tukien laajempaa käyttöönottoa ympäristötoimissa. Vuotuinen tuloksellisuuskertomuskin voitaisiin poistaa. Yksi jäsenvaltio ehdotti, että pienviljelijätuen enimmäismäärää nostettaisiin (5000 EUR). Ehdollisuuden valvonnassa ’tahallisuuden’ käsite olisi poistettava. Suomi toivoi muuta maataloustuotantoon vaikuttavaa lainsäädäntöä yksinkertaistettavan (kuten metsäkatoasetus).

Useat jäsenmaat nostivat edelleen esiin toiveensa, että ehdotusta käsitäisiin maatalousneuvostossa (mm. Suomi).

Komissaari ilahtui positiivisesta suhtautumisesta ja nopean sovun tavoitteesta. Komissaari antaa kaiken tukensa nopealle hyväksynnälle. On kysytty linkistä MFF-ehdotukseen. Nyt näytetään jo suuntaa tulevalle YMP:lle seuraavasti: mm. ehdoista kannustimiin, yhden tarkastuksen -periaate ja digitalisaatio. On paljon helpotusta viljelijöille ja hallinnolle.

Puheenjohtaja katsoi, että komission ehdotus on saanut paljon tukea. On tuettu nopeaa etenemistä. Kuitenkin on elementtejä, joita pitäisi muuttaa. Mainitsi seuraavia muutostarpeita: GAEC-poikkeus osittain sertifioiduille luomutiloille ja dataviranomainen poisto. Ehdotettuja kriisitoimia on selvennettävä. Pyydetty lisämuutoksia, joita pitäisi ottaa mukaan, joista mainitsi seuraavat: sosiaalisesta ehdollisuudesta luopumisen, sitoumusten vapauttamiseen N+3-sääntö. Jotkut jäsenmaat sanoivat, että jotkin ehdotuksista menevät liian pitkälle ja kuuluisivat 2027+ -neuvotteluun, mutta pj neuvottelee asiasta KOM ehdotuksen pohjalta. YMP-uudistuksen osalta on annettu selvää ohjausta YMP-uudistusta varten viime kuukausina ja pj voi nämä vahvistaa: rahoituksellisesti vahva ja itsenäinen YMP, joka on valmis vastaamaan tulevaisuuden haasteisiin. Tämä on myös Puolan oma näkemys. Neuvosto ottaa huomioon delegaatioiden ja komission huomiot ehdotuksen käsittelyssä.

Muut asiat

5. Maatalous

a) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

i) Asetus yhteisestä markkinajärjestelystä (YMJ) annetun asetuksen muuttamisesta viljelijöiden aseman vahvistamiseksi elintarvikeketjussa (10296/25) (Fallenius)

ii) Asetus hyvän kauppatavan (UTP) vastaisia käytäntöjä koskevien sääntöjen rajatylittävästä täytäntöönpanosta – tilannekatsaus (10297/25) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi asetusten käsittelystä. Maatalouden erityiskomitea (MEK) hyväksyi **UTP-asetuksen** mandaatin kolmikantaneuvotteluin 7.4.2025. Puheenjohtajavaltio luetteli lyhyesti tehdyt muutokset, joihin lukeutuu mm. yhteistyötä koskevien säännösten selkeyttäminen ja kustannusten jakoa koskevien säännösten selkeyttäminen. Neuvoston neuvottelumandaatissa on huomioitu myös EU:n ulkopuoliset ostajat ja selkeytetty säännöksiä, joiden perusteella jäsenvaltio voi kieltäytyä tutkinnasta. Puheenjohtaja totesi, että Euroopan parlamentin mandaatti hyväksytään syksyllä ja trilogit voivat sen jälkeen alkaa.

Puheenjohtaja kertoi, että MEK hyväksyi **yhteisen markkinajärjestelyasetuksen (CMO)** mandaatin kolmikantaneuvotteluin 19.5.2025. Puheenjohtajavaltion mukaan neuvoston kannassa on muutoksia mm. kirjallisten sopimusten soveltamisalaan ja sopimussuhteisiin. Neuvoston kannassa on komission kantaa enemmän mahdollisuutta poikkeuksiin ja joustoon. Esimerkiksi tietty sektori voidaan kokonaan poissulkea pakollisen kirjallisen sopimuksen piiristä, mikäli muulla tavoin läpinäkyvyys voidaan todeta ja asia on konsultoitu sektorin kanssa. Lisäksi jäsenvaltiot voivat itse päättää suljetaanko mikro- ja pienet yritykset pois kirjallisten sopimusten piiristä. Ns. tarkistuslauseketta on pidennetty 12 kuukauteen ja komission ehdottama sovittelumekanismi on vapaaehtoinen jäsenvaltioille. Neuvoston kannan mukaan vain hyväksytyt tuottajaorganisaatiot voivat hyötyä kilpailupoikkeamista. Asiaa ei siis laajennettu muille tuottajien yhteenliittymille. Asiasta aloitetaan neuvottelut heti, kun Euroopan parlamentilla on asiaan kanta.

Jäsenvaltiot kiittivät Puolaa tehokkaasta ja hyvästä työstä asetusehdotusten kanssa. Moni piti asetuksia hyvänä askeleena eteenpäin tasapainoisemman elintarvikeketjun edistämisessä. Keskustelussa korostettiin myös asetusehdotusten nopeaa hyväksyntää. Puheenvuoroissa korostettiin myös komission työtä kauppatapadirektiivin (UTP) päivittämiseksi.

Muutamat jäsenvaltiot nostivat esiin asioita, jotka ne näkivät puutteina neuvoston kannassa. Esimerkiksi muutamat jäsenvaltiot kokivat, että osuuskuntien asemaa ei ole tarpeeksi huomioitu. Kilpailupoikkeus olisi haluttu laajentaa myös muille kuin tunnustetuille tuottajaorganisaatioille. Yksi jäsenvaltio haluaisi kokonaan eroon tarkistuslausekkeesta.

Muutama jäsenvaltio tiedusteli myös komissiolta, milloin se aikoo antaa ehdotuksen, joka kieltäisi tuotteiden myynnin alle tuotantokustannusten.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että nämä asetukset ovat yksi askel eteenpäin viljelijöiden sopimusaseman parantamiseksi. Suomi korosti pitävänsä tärkeänä, että komissio tarkastelee tänä vuonna UTP-direktiiviä ja ehdottaa siihen muutoksia alkutuottajan aseman vahvistamiseksi. Suomen mukaan tulevassa direktiivin tarkastelussa tulee kiinnittää erityistä huomiota private label -tuotteiden vaikutukseen markkinoihin ja viljelijän asemaan. Asiassa on etsittävä unioninlaajuisia ratkaisuja. Suomi viittasi myös Kilpailu- ja kuluttajaviraston laajaan tutkimukseen private label-tuotteista.

Komissaari Hansen kiitti puheenjohtajavaltiota ja jäsenvaltioita rakentavasta työstä. Sopu ei syntynyt ilman kompromisseja. Komissaarin mukaan neuvoston kanta CMO-asetuksesta on kirjallisten

sopimusten, tarkistuslausekkeen ja tunnustamattomien tuottajaorganisaatioiden suhteen kunnianhimoltaan alhaisempi. Kuitenkin kompromissi sisältää edelleen komission ehdotuksen ydinelementit.

Komissio totesi, että neuvoston kanta UTP-asetuksesta heijastelee edelleen asetuksen tavoitteita.

Komissaari kertoi, että komissio antaa vuonna 2026 lainsäädäntöehdotuksen UTP-direktiivin päivittämisestä. Ensin kuitenkin on syytä tehdä kattava vaikutusten analysointi.

Komissaari toivoi, että näiden kahden asetuksen kanssa saadaan sopu ennen vuoden vaihdetta.

iii) Muutosasetus tiettyjen viinialalla ja maustettuihin viinituotteisiin sovellettavien kaupan pitämistä koskevien sääntöjen ja alakohtaisten tukitoimenpiteiden osalta – tilannekatsaus (10607/25) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi, että ehdotus perustuu viinin korkeantason työryhmän tuloksiin. Ehdotuksen tavoitteena on antaa välineitä tuotannon hallintaan, ottaa huomioon kuluttajien mieltymyksiä ja pyrkii hyödyntämään uusia markkinamahdollisuuksia. Puheenjohtaja kuvaili lyhyesti maatalouden erityiskomiteassa 19.6.2025 hyväksytyn neuvoston mandaatin. Neuvosto antaa tukensa ehdotuksen päätavoitteille, mutta ehdottaa asetukseen useita muutoksia. Mandaattiin sisältyy selkeytys uudelleenistutuslupien pidempään voimassa oloon. Lisäksi annetaan jäsenvaltioille enemmän joustavuutta istutusoikeuksien kanssa. Lisäksi mandaattiin sisältyy muutos komission ehdotukseen, jossa vähäalkoholisten viinien merkinnän muutetaan ilmaisusta ”Alcohol-light” muotoon ”Low alcohol”. Lisäksi neuvoston mandaatti sallii jäsenvaltioiden vapauttaa vientiin tarkoitetun viinin velvollisuudesta ilmoittaa etiketissä ainesosaluettelo ja ravitsemustiedot, jotka muutoin vaaditaan unionin lainsäädännön mukaan. Puheenjohtaja totesi, että kolmikantaneuvottelut aloitetaan heti, kun Euroopan parlamentti on saanut kantansa valmiiksi. Euroopan parlamentin maatalousvaliokunta äänestää 5.11. Ja mandaatti hyväksyttäneen täysistunnossa 25.11.2025.

12 jäsenvaltiota käytti puheenvuoron keskustelussa. Yleisesti jäsenvaltiot kiittivät puheenjohtajavaltiota työstä asetuksen edistämisessä. Jäsenvaltiot antoivat tukensa tekstille. Jotkut jäsenvaltiot nostivat esiin asioita, joita pitäisi jatkoneuvotteluissa pitää esille. Keskustelussa nousi esiin uudelleen istutusluvat, maantieteelliset merkinnät ja kattavampi kriisinhallintajärjestelmä. Muutama maa nosti esiin vientiviinien poikkeuksen ravitsemusmerkinnöistä, mikä helpottaa eurooppalaisten viinien kilpailukykyä. Eräs jäsenvaltio totesi, että säännös, jonka mukaan voidaan poistaa alkoholia viinistä, kaipaisi vielä työstämistä kolmikantaneuvotteluissa.

Komissaari Hansen kiitti puheenjohtajavaltiota nopeasta työstä. Komissaarin mukaan paketissa on korkean tason työryhmän keskeisimmät ehdotukset. Vähäalkoholisten tuotteiden nimeäminen oli monimutkaista. Parlamentissa käsittely on vielä kesken. Toivottavasti Tanskan kaudella päästään nopeasti sopuun, niin että saadaan vahva pohja viinialan tukemiseksi.

b) Maaseudun uudistamista ja kehittämistä käsittelevä kongressi (Poznań, 8. 10. toukokuuta 2025) (10290/25) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi kongressista, johon osallistui 5000 osallistujaa. Kokouksessa korostui paikallisten yhteisöjen rooli elinvoimaisuudessa ja kylien uudistus ja kylien maaseudun kehittämisstrategiat. On tärkeää tukea paikallisten yhteisöjen roolia, kun luodaan resilienssiä ilmastonmuutoksen ja aseellisten uhkien edessä. Puheenjohtaja kiitti komissaari Hansenia osallistumisesta ja puheenvuorosta Komissaari esitteli maatalous- ja elintarvikevision ja puhui maaseutualueiden tulevaisuudesta. Keskustelussa puhuttiin siitä, kuinka tärkeää on säilyttää kaksipilarinen rakenne YMP:ssa ja suorat tuet. Lisäksi keskusteltiin Puolan perspektiivistä maaseudun kehittämisessä. Kongressi osoitti sen, että maatalous on vahvasti yhteydessä maaseutualueisiin. Keskustelut ja päätelmät niiden pitää olla keskeinen inspiraation lähde komissiolle, kun he valmistelevat uutta kautta.

Neljä jäsenvaltiota käytti puheenvuoron. Jäsenvaltiot kiittivät Puolaa järjestelyistä. Puheenvuoroissa korostettiin maaseudun kehittämisen roolia osana YMP:aa.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että elävät ja houkuttelevat maaseutualueet sekä taloudellisesti kannattava maatalous ovat kriittisiä koko Euroopan tulevaisuudelle. Suomi totesi, että tulevalla EU-rahoituskaudella maaseudun kehittämisessä on säilytettävä vahva painotus myös maatalouden ulkopuolisiin toimenpiteisiin. Maaseutualueet ovat Euroopassa ja jäsenvaltioiden sisällä hyvin erilaisia. Suomelle tärkeää on myös itäisten ja pohjoisten maaseutualueiden erityisten ongelmien huomioon ottaminen tulevassa politiikassa.

Komissaari Hansen kiitti myös järjestelyistä. Hän viittasi kongressin keskusteluihin erityisesti maataloudesta ja hedelmä- ja vihannesalasta. On tärkeää uudistaa maaseutualueita, perhetilat ja paikallinen talous ovat tärkeä osa. On myös tärkeää, että tilat voidaan siirtää menestykkäästi tulevalle sukupolvelle. Komissaari totesi, että tulevat kuukaudet ovat tärkeitä maaseudun ja maatalouden tulevaisuuden kannalta. Tulevaan pakettiin pyritään ottamaan mukaan nykyisiä välineitä, joilla tukemaan YMP:tä. Esimerkiksi yhteistyön luomista ja Leader-ohjelman tukemia toimia sekä esimerkiksi infrastruktuurin ja laajakaistojen tukemista. Komissaari nosti myös biotalouden tarjoamat mahdollisuudet. Biotalouden avulla voidaan jopa luoda 400 000 uutta työpaikkaa maaseutu- ja raja-alueilla. Tällä tavoin voidaan myös luoda synergiaa muiden EU-varojen ja maaseutuohjelmien välillä. Varapuheenjohtaja Fitto ja komissaari Hansen tulevat pitämään syyskuussa maaseutusopimus-tapahtuman 16.–17.9. Kortrijkissä Belgiassa. Neuvostossa jatketaan keskustelua 20.11.2025.

Puheenjohtaja totesi lopuksi, että kongressi osoitti sen, kuinka tärkeä toinen pilari on. Maaseudun kehittäminen ei ole vain YMP:n asia.

c) EU:n maksajavirastojen johtajien 57. kokous (Varsova, 6. 7. toukokuuta 2025) (9926/25)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kiitti jäsenvaltioita osallistumisesta. Maksajavirastojen johtajien keskustelussa nousi esiin tarve yksinkertaista YMP:tä ja lisätä kilpailukykyä ja resilienssiä. Lisäksi todettiin, että tarvitaan riittävä rahoitus ja pitää ottaa myös huomioon tuleva laajentuminen. Puheenjohtaja totesi, että maksajavirastoja ei ole välttämättä kuunneltu tarpeeksi ja olisi tärkeää kuunnella maksajavirastoja entistä paremmin. Kokouksessa puhuttiin eläinten tunnistamisesta ja siihen liittyvästä sovelluksesta, joka oli hyödyllinen suu- ja sorkkatauti tapauksissa. Komissio kertoi, miten voidaan ehkäistä konflikteja koheesiopolitiikan ja YMP:n välillä. Lisäksi kokouksessa saatiin tärkeää tietoa maksajavirastojen roolista, kun YMP:tä laitetaan täytäntöön.

Komissaari kiitti puheenjohtajaa kokouksen järjestämisestä. Maksajavirastoilla on tärkeä rooli. Heidän avullansa saadaan myös yksinkertaistamistuloksia aikaan ja lisäksi varmistetaan EU-varojen asianmukainen käyttö. Kokouksessa keskusteltiin mm. eturistiriitatilanteiden hallinnasta ja miten voidaan havainnoida ja langettaa seuraamuksia tilanteissa, jossa on keinotekoisia rakenteita luotu. Lisäksi keskusteltiin siitä, mitä pitää ottaa huomioon, kun valmistaudutaan vuoden 2027 jälkeiseen aikaan.

d) Tutkimusta, innovointia ja digitalisaatiota käsittelevä korkean tason kokous Euroopan maatalouden kilpailukyvyn edistämiseksi ja elintarviketurvan varmistamiseksi (Varsova, 11. ja 12. kesäkuuta 2025) (10595/25) (Fallenius)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajavaltio kertoi konferenssista, johon osallistui 200 osallistujaa ja 50 panelistia kautta koko Euroopan ml. ministereitä, meppejä, jäsenvaltioiden ja komission edustajia, akateemisen maailman edustajia, kansalaisjärjestöjä ja muita sidosryhmiä. Konferenssin tavoitteena oli käydä keskustelu biotalouden kehittämisestä Bioeast-maissa ja koko keskisessä Euroopassa. Keskustelussa pohdittiin, miten tutkimuksen ja innovaatioiden avulla voidaan edistää vihreää ja digitaalista siirtymää

maatalouden elintarviketuotannossa. Mietittiin myös tutkimusalueen roolia ja miten sen avulla voidaan tiivistää yhteistyötä. Puheenjohtaja totesi myös, että on tärkeää ottaa tutkijoita ja alan toimijoita mukaan keskusteluihin. AKIS-järjestelmää on myös syytä kehittää edelleen. Lopuksi puheenjohtaja totesi, että olisi tärkeä pohtia etenemissuunnitelma, jotta voitaisiin hyödyntää keskisen ja itäisen Euroopan maiden osaamista. Samalla vahvistettaisiin Euroopan tutkimusaloitetta.

Jäsenvaltioista viisi käytti puheenvuoron. Suurin osa puhujista oli keskisen ja itäisen Euroopan maita. Jäsenvaltiot kiittivät konferenssin järjestämisestä ja korostivat ratkaisuja BIOEAST-maiden tilanteen kehittämiseksi.

Suomen puheenvuorossa viitattiin komission suunnitelmiin uudistaa EU:n biotalousstrategiaa. Suomi korosti, että päätavoitteena tulee olla kestävän eurooppalaisen biotalouden kilpailukyvyn vahvistaminen. Tähän päästään lisäämällä biopohjaisten tuotteiden ja palveluiden jalostusarvoa. Suomi myös totesi, että strategiassa tulisi korostaa biotalouden horisontaalista integraatiota eri ohjauskeinojen välillä ja pyrkiä siihen, että politiikkatoimet tukevat tehokkaasti kestävää kehitystä ja investointeja.

Suomi totesi, että biotalouden korkean lisäarvon tuotteiden kehittäminen edellyttää panostusta tutkimus- ja innovaatiotoimintaan. Suomelle on tärkeää, että EU:n tutkimus- ja innovaatio-ohjelmasta rahoitettavien hankkeiden valinta, kumppanuudet mukaan lukien, perustuu ennen kaikkea tieteen korkeaan laatuun. Korkeatasoinen perus- ja soveltava tutkimus muodostavat sillan kohti innovaatioita ja Euroopan parempaa kilpailukykyä.

Komissaari Hansen vastasi, että konferenssi oli tärkeä ja oikea-aikainen. Komissaari viittasi maatalouden ja ruoan visioon ja sen kirjauksiin tutkimuksesta ja innovaatioista. Konferenssissa todettiin, että tarvitaan lisää tutkimus-, innovaatio- ja digitalisaatiomahdollisuuksia. Maataloudessa tulee vahvistaa tutkimus- ja innovaatiokumppanuuksia. Hyvä, että pystyttiin käymään keskustelua keskisen ja itäisen Euroopan tilanteesta. On tiettyjä puutteita olemassa, ei ole täysin huomioitu ja otettu käyttöön alueen potentiaalia esimerkiksi luonnonvarojen hallinnassa ja biotalouden kehittämisessä. On tärkeää, että kuilu saadaan kurottua umpeen. Komissio haluaa vahvistaa viljelijöiden ja metsänomistajien roolia biotaloudessa ja arvoketjuissa sekä luoda uusia yritysmahdollisuuksia.

e) Eläinperäisten elintarvikkeiden perinteisten nimien suojaaminen (10489/25) (Fallenius)
Italian, Itävallan, Slovakian, Tšekin ja Unkarin tiedotusasia Espanjan, Irlannin, Luxemburgin, Maltan, Portugalin, Ranskan ja Romanian tukemana

Tšekin valtuuskunta esitteli tiedotusasiansa, joka liittyi eläinperäisten elintarvikkeiden perinteisten nimien suojaamiseen. Markkinoilla on paljon kasviperäisiä tuotteita, mutta muistuttavat eläinperäisiä ruokia. Nämä kasviperäiset elintarvikkeet lihan, hunajan ja kalan tavoin merkitty. Kun kyseessä on vaihtoehto eläinperäiselle ruualle, ei se saa kuitenkaan johtaa kuluttajaa harhaan. Tällaisten tuotteiden perinteisten nimien suojaamista voisi harkita YMP:n uudistuksessa ja pyysi komissiota huomioimaan tämän valmistelussa. Tällaisia tuotteita olisivat liha- ja kananmunaperäiset tuotteet. Esimerkkinä Tšekki nosti esiin jo suojatut maitotuotteiden nimet. Näin harmonisoitaisiin eläinperäisten tuotteiden suoja, jolloin säännöt olisivat yhdenmukaisia EU:ssa.

Yhteensä 16 jäsenvaltiota käytti puheenvuoron. Puheenvuoron käyttäneet jäsenvaltiot tukivat Tšekin aloitetta. Puheenvuoroissa korostettiin, että kuluttajia ei johdeta harhaan sisällön tai ravintoarvojen suhteen. On tärkeä harmonisoida nimikkeitä ja komissiota pyydettiin antamaan asiasta lainsäädäntöä. Esimerkkeinä nostettiin liha, kala, kananmunat ja hunaja. Moni mainitsi, että maitotuotteiden osalta nimikkeet on jo suojeltu ja monen mielestä olisi loogista laajentaa säännöksiä. Muutamalla jäsenvaltiolla on kansallista lainsäädäntöä asiasta. Eräs jäsenvaltio oli huolissaan siitä, että kasviperäisissä tuotteissa on erilainen ravintosisältö, mutta kuluttajat voivat kuitenkin ymmärtää väärin nimikkeet. Muutama jäsenvaltio korosti, että sinänsä uusille innovaatioille on tilaa ja kasviproteiineja pitää kehittää, mutta ei kuitenkaan tarvitse käyttää vakiintuneita muiden tuotteiden nimikkeitä.

Komissaari Hansen vastasi jäsenvaltioille toteamalla, että on tärkeää antaa kuluttajille täsmällistä tietoa ja EU:lla on jo lainsäädäntöä asiasta. Hunajan nimitys on jo suojattu hunajadirektiivissä. Sen osalta ei ole tarvetta uusille säännöksille. Maitotuotteiden merkinnöistä säädetään yhteisen markkinajärjestelyasetuksessa. Muista eläintuotteista komissaari lupasi ottaa huomioon keskustelun ja pohtia asiaa CMO-asetuksen muutoksissa. Komissaari korosti tasapainoista ja suhteellista lähestymistapaa. Tällaisen ehdotuksen osalta olisi tarkkaan analysoitava vaikutukset. On myös tärkeää varmistaa, että merkinnät kunnioittavat nykyisiä säännöksiä. Jäsenvaltioiden viranomaisten tulee tarkkaan valvoa asiaa.

TIISTAI 24. KESÄKUUTA 2025 (klo 10.00)

KALASTUS

Muut kuin lainsäädäntöasiat

6. **Tiedonanto kestävästä kalastuksesta EU:ssa: tilannekatsaus ja suuntaviivat vuodeksi 2026 (9750/25) (Ratasvuori)**
   Komissio esittelee
   Keskustelu

Komissaari Kadis oli ensimmäistä kertaa esittelemässä tiedonantoa. Komissaari toi esille, että edistystä on tapahtunut monella alueella ja kalakannat ovat yhä kestävämpiä. Ala kohtaa kuitenkin yhä monia haasteita, kuten ilmaston muutos, kustannusten kallistuminen ja epätasapuoliset toimintaedellytykset. Komissaari korosti alan kestävyyden ja energiasiirtymän edistämistä. Komissaari oli huolissaan Itämeren tilanteesta ja painotti, että jäsenvaltioiden tulisi toimeenpanna ympäristölainsäädäntöä. Komissaari kertoi Tukholmassa 30.9. järjestettävästä ministerikokouksesta, joka järjestetään yhteistyössä BALTFISH puheenjohtajan Ruotsin kanssa. Välimerellä kalakuolleisuus historiallisen alhaisella tasolla, kuitenkin lisätoimia tarvitaan. Komissaari kertoi tulevista vuoropuheluista, joista toisessa keskitytään pienimuotoiseen kalastukseen. Tarkoituksena on tunnistaa kehittämisen esteitä ja konkreettisia toimia. Komissaari huomautti, että rahoitusta on saatavilla. Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelyrahastoa (EMKVR) pitäisi käyttää valvonta- asetuksen toteuttamiseen, tiedon parantamiseen ja valikoivien kalastustekniikoiden kehittämiseen. Komissaari piti tärkeänä elementtiä myös tasapainon löytämistä kalastuskapasiteetin suhteen. Jäsenvaltioiden pitäisi kehittää laivastoaan kapasiteetin rajoissa. Kalastuslaivaston puhtaaseen siirtymään pitäisi myös käyttää EMKV-rahoitusta. Kalastusmahdollisuuksien osalta komissio tulee esittämään kestävän enimmäistuoton tavoitteen mukaisesti ehdotuksia. Komissaari totesi monivuotisissa suunnitelmissa olevan joustavuutta, tilanteessa, jossa kalakannat ovat kestävällä tasolla. Jos ollaan alle turvallisen tason, niin komissio ehdottaa toimenpiteitä, kuten kiintiöiden alentamista tai kohdennetun kalastuksen lopettamista. Monivuotisten kalastusmahdollisuuksien asettaminen vaatisi lisätietoja kansallisilta instituutioilta. Komissaari kertoi, että Läntisen Välimeren monivuotisen suunnitelman muuttamista on vaadittu ja se vaatii tarkkaa harkintaa. Komissaari ei kuitenkaan pitänyt ajatusta mahdottomana. Ankeriaan osalta komissaari kehotti jäsenvaltioita päivittämään kansalliset hoitosuunnitelmat. Lopuksi komissaari nosti esille vielä suhteet kolmansien maiden kanssa, joiden eteen on jatkettava töitä.

Yli kaksikymmentä jäsenvaltiota piti puheenvuoron. Jäsenvaltiot pitivät hyvänä positiivista kehitystä mutta olivat huolissaan lukuisista alaa kohtaavista haasteista. Yleisesti ottaen tieteellistä tietoa kalakannoista haluttiin parantaa kuin myös alan, erityisesti pienimuotoisen rannikkokalastuksen, kestävyyttä. Energiasiirtymän edistämistä ja laivaston uudistamista pidettiin tärkeänä (Ranska, Saksa, Latvia, Belgia, Italia, Romania, Kypros, Malta). Muutama jäsenvaltio nosti esille myös tarpeen kalastuskapasitettijärjestelmän muuttamiselle (Viro, Espanja). Monivuotisten hoitosuunnitelmien muuttamiseen viittasi Espanja, Belgia, Viro, Alankomaat ja Tanska. Moni jäsenvaltio oli huolissaan kalastussuhteista kolmansien maiden kanssa (Ruotsi, Saksa, Romania, Kypros, Liettua, Italia). Ruotsi, Viro ja Latvia nostivat esille hylkeiden ja merimetsojen vaikutuksen kalakantoihin. Purkuvelvoitteeseen

kiinnittivät huomiota Irlanti ja Belgia. Portugali nosti esille Azorien pilkkubagelli tapauksen, jonka osalta Portugalilla on kiistaa komission kanssa tieteellisestä arvioinnista. Portugali sai tukea huolilleen Espanjalta, Latvialta ja Italialta. Myös Kreikka, Kroatia ja Slovenia pitivät puheenvuoron tuoden esille alueellisia haasteita.

Suomi kertoi kannattavansa komission kestävän enimmäistuoton tavoitteeseen, kalakantoja koskeviin monivuotisiin suunnitelmiin ja tieteelliseen neuvoon perustuvaa lähestymistapaa. Suomi viittasi vuonna 2023 tehtyyn ratkaisuun monivuotisen suunnitelman tulkinnasta edellyttäen samanlaista ratkaisua tulevana syksynä. Lisäksi Suomi nosti esille, että energiasiirtymä tulee ottaa huomioon nykyisissä ja tulevissa rahoitusta koskevissa säännöissä.

Komissaari kiitti vielä lopuksi ministereitä kommenteista ja totesi yleisesti ottaen, että tulevat kalastusmahdollisuusneuvottelut tulevat olemaan haasteelliset. Komissaari totesi olevansa sitoutunut tekemään yhteistyötä jäsenvaltioiden kanssa kestävyyden edistämiseksi, huomioiden kaikki kolme yhteisen kalastuspolitiikan pilaria.

Neuvosto otti tiedoksi komission tiedonannon esittelyn sekä jäsenvaltioiden kommentit.

MAATALOUS
Lainsäädäntökäsittelyt

7. **Asetus eläinten suojelusta kuljetuksen ja siihen liittyvien toimenpiteiden aikana (9581/25 + COR 1) (Hörman)**
   Tilanneselvitys

Puheenjohtaja esitteli tilanneselvityksen eläinten suojelua kuljetuksen aikana koskevan asetusehdotuksen käsittelystä tausta-asiakirjan pohjalta. PJ totesi, että puheenjohtajakaudella on saavutettu merkittävää edistystä mutta lisää keskustelua ja työtä tarvitaan. Puheenjohtajuuskaudella on käsitelty ja edistytty erityisesti matka- ja lepoaikoja koskevien osuuksien sekä kuljetusten järjestäjien lupamenettelyiden osalta.

Puheenjohtajavaltio tulkitsee, että jäsenmaiden asiantuntijoiden työryhmä on suhtautunut myönteisesti puheenjohtajamaan ehdotuksiin, erityisesti tasapainon löytämiseen taloudellisten etujen, hallinnollisen taakan keventämisen ja eläinten suojelun välillä. Samalla tunnistettiin useita horisontaalisia kysymyksiä, jotka vaativat jatkokäsittelyä. Näitä olivat muun muassa poikkeukset arvokkaille jalostuseläimille, tieteellisen näytön ja kilpailukyvyn yhteensovittaminen, hallinnolliset hyväksyntämenettelyt sekä haavoittuvien eläinten erityistarpeet.

Komissaari Varhelyi kiitti Puolaa rakentavasta työstä ja tuesta asetusehdotuksen käsittelemisissä. Paljon on työtä vielä kesken ja kompromisseja tarvitaan eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi ja eläintuotantosektorin tukemiseksi.

21 valtuuskuntaa piti aiheesta puheenvuoronsa, joissa kiitettiin PJ-valtiota asetusehdotuksen rakentavasta käsittelystä ja tilannekatsauksen antamisesta. Osassa puheenvuoroissa esitettiin selkeää kritiikkiä asetusehdotuksen aiheuttamaan hallinnolliseen taakkaan ja kustannuksiin ilman, että vaikutuksia on arvioitu tarkasti. Joissakin yksittäisissä puheenvuoroissa toivottiin jopa ehdotuksen poisvetämistä. Valtaosa puheenvuoroista kuitenkin tuki ehdotuksen jatkotyötä eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi mutta ottaen huomioon maatalouden ja elintarviketuotannon visio sekä toimialan kilpailukyky ja hallinnollisen taakan suhteuttaminen. Jatkotyössä ja keskusteluissa on pohjattava tieteelliseen tietoon ja vaikutusten arviointiin, otettava huomion sosio-ekonomiset näkökohdat sekä varmistettava kohtuulliset siirtymäajat. Puheenvuoroissa todettiin eläintuotannon merkitys ja toiminnan mahdollistaminen jatkossakin kaikkialla EU:ssa. Paikalliset olosuhteet, niin etäisyyksien kuin korkeiden tai

matalien lämpötilojen suhteen on otettava huomioon. Joissakin puheenvuoroissa todettiin eläinkuljetusten taloudellinen merkitys kolmansiin maihin ja sen jatkumisen mahdollistaminen.

Suomen puheenvuorossa todettiin tyytyväisyys eläinkuljetusasetuksen uudistamisen etenemiseen Puolan puheenjohtajakaudella. Nykyinen lainsäädäntö on kaksikymmentä vuotta vanhaa. Sekä teknologia että eläinten pidon eettiset vaatimukset ovat muuttuneet tänä aikana, joten lainsäädännön uudistaminen on tarpeellista. Eläinkuljetukset ovat tärkeä osa eläintuottajien elinkeinoa. Kotieläintuotannon täytyy olla mahdollista kaikkialla unionissa, vaikka alueelliset olosuhteet, tilarakenne ja eläinten kasvatuksen perinteet unionin alueella vaihtelevat. Lainsäädännön kehittämisessä on huomioitava jäsenmaiden paikalliset olosuhteet – Suomen tapauksessa harva asutus, pitkät välimatkat ja kylmä ilmasto. Näiden olosuhteiden hallinnassa on huomioitava jo käytössä olevat tekniset ja muut ratkaisut, joilla varmistetaan eläinten hyvinvointi. Suomessa on hyvä osaaminen eläinten kuljettamisesta kylmissäkin oloissa. Siipikarjan eläinaineista ja untuvikkoja ei tuoteta kaikkialla Euroopassa. Suomessa ollaan riippuvaisia untuvikkojen ulkomaantuonnista ja ehdotuksen kuljetuksia koskevat aikarajat aiheuttaisivat Suomelle merkittäviä ongelmia. Lisäksi vasikoiden ikää ja painoa koskevat vaatimukset ovat kohtuuttoman tiukat ja niitä on arvioitava tarkemmin. Ehdotus ei sovi Suomessa käytössä olevaan vasikoiden kasvatusjärjestelmään. Suomi on kuitenkin sitoutunut jatkamaan rakentavasti työtä eläinkuljetuslainsäädännön uudistamiseksi ja eläinten hyvinvoinnin parantamiseksi. Kaiken uuden ja uudistettavan lainsäädännön osalta tulee muistaa tavoitteet hallinnollisen taakan vähentämisestä. Maansisäisissä lyhyissä kuljetuksissa viranomaisten ja toimijoiden hallinnollinen taakka ei saa muodostua kohtuuttomaksi.

Tanskan valtuuskunta kiitti Puolaa rakentavasta työstä, joka antaa hyvän pohjan jatkotyöstämiselle. Tanskan puheenvuorossa todettiin vanhentuneen lainsäädännön uudistustarve ja Tanska jatkaa työtä mm aikarajojen, lepoaikojen, vedensaannin sekä tilavaatimusten osalta ottaen huomioon lainsäädännön yksinkertaistaminen ja paremman säätelyn periaatteet.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun.

8. **Asetus kasvien lisäysaineiston tuotannosta ja kaupan pitämisestä (9668/25) (Fallenius)**
   Tilanneselvitys

Puheenjohtaja esitteli työtään asetuksen parissa kaudellaan. Puheenjohtaja totesi, että asetuksessa on edetty valtuuskuntien tuella. Edelleen on toki asioita, joista pitää vielä keskustella tulevien puheenjohtajien kausilla.

Komissaari Várhelyi totesi, että lisäysaineistot ja siemenet ovat maatalouden perusta. Ehdotuksen tarkoituksena on uudistaa lainsäädäntöä ja taata lisäysaineistojen laatu. Samalla tuetaan myös innovaatioita ja kilpailukykyä. On tärkeää, että neuvosto jatkaa työtä yleisnäkemyksen aikaansaamiseksi mahdollisimman pian. Lisäkeskusteluja tarvitaan kuitenkin vielä. Pitää taata, että lainsäädäntö on suhteellista. Pitää taata, että järjestelmä toimii kaikissa tilanteissa eikä tämän järjestelmän pilareita ei horjuteta. Lisäksi on tärkeää rohkaista uusien lajikkeiden tekoon. Lisäksi komissaari totesi, että lisäysaineistoehdotus tulee valvonta-asetuksen kanssa esille. Takaisi sen, että yhteinen täytäntöönpano ja voitaisiin luoda yhteinen IT-infra. Komissaari totesi lopuksi, että sääntöjen pitää olla päivitetyt ja vastata haasteisiin, kuten ilmastonmuutokseen ja luontokatoon.

15 jäsenvaltiota käytti asiasta puheenvuoron. Jäsenvaltiot kiittivät puheenjohtajavaltiota tehdystä työstä ja totesivat, että työtä tarvitaan edelleen.

Moni jäsenvaltio totesi, että asetus on tärkeä ja sen tulee huomioida eri jäsenvaltioiden ilmasto-olosuhteet ja maantieteelliset eroavaisuudet. Ehdotuksessa tarvitaan riittävästi joustavuutta ja tilaa innovaatioille. Jäsenvaltioilla tulee olla mahdollisuus noudattamatta sertifiointivaatimuksia, jos kyseinen kasvi ei sovellu kyseisen jäsenvaltion ilmasto-olosuhteisiin. Asetus nähtiin myös tärkeänä ruokaturvalle.

Jäsenvaltiot näkivät lainsäädännön harmonisoinnin tärkeänä, mutta se ei saisi aiheuttaa turhaa hallinnollista taakkaa. Eräs jäsenvaltio totesi, että asetusehdotuksesta aiheutuu ongelmia lisätarkastusten ja valvonnan suhteen. Se aiheuttaa lisää hallinnollista taakkaa toimijoille. Jäsenvaltio totesi, että tällä hetkellä ei ole yhtenäisiä toimintatapoja ja on riskinä, että syntyy rinnakkaiset markkinat huonolaatuisille siemenille ja viljelijöiden välinen siementen vaihto vaarantuu.

Osa jäsenvaltioista oli myös huolissaan asetusehdotuksen aiheuttamasta hallinnollisesta taakasta pk-yrityksille. Eräs jäsenvaltio totesi, että ehdotuksessa ei ole sertifiointiprosessia virallisena osana vaan se koskisi vain siementen markkinointia ja tuontia kolmansista maista. Lisäksi korostettiin, että siemenet ja lisäysaineistot, joita viljellään kotipuutarhoissa, voitaisiin rajata asetuksen soveltamisalasta.

Muutama jäsenvaltio nosti esiin virallisen valvonnan asetuksen. Muutama jäsenvaltio suhtautui kriittisesti asetuksen linkittämiseen virallisen valvonnan asetuksiin. Vaikutukset koskevat myös yrityksiä ja toimivaltaisia viranomaisia.

Muutama jäsenvaltio nosti esiin hukkakaurapoikkeuksen, koska kauranviljely on tärkeä tuotantoala näissä jäsenvaltioissa. Asetuksessa pitäisikin olla mahdollisuus ottaa käyttöön tiukempia kansallisia sääntöjä.

Keskustelussa ehdittiin erillistä työryhmäkäsittelyä viinialan lisäysaineistoille.

Komissaari Várhelyi kiitti Puolaa hyvästä työstä löytää kompromissi asiasta. Ehdotuksen yleisenä tavoitteena on uudistaa lainsäädäntöä ja taata, että on korkealaatuista materiaalia saatavilla.

9. **Asetus seurantakehyksen perustamisesta selviytymiskykyisiä Euroopan metsiä varten (10020/25 + ADD 1) (Kytölä)**
   Yleisnäkemys

Maatalous- ja kalastusneuvosto hyväksyi puheenjohtajavaltion kompromissiehdotuksen Euroopan metsien seurantakehyksestä. Puheenjohtajavaltion kompromissiehdotus muodostaa neuvoston kannan tuleviin kolmikantaneuvotteluihin Euroopan parlamentin kanssa.

Puheenjohtaja piti tärkeänä vertailukelpoisen metsätiedon saantia. Jäsenvaltiot harmonisoivat tiedot, johon ENFIN-verkosto tarjoaa apua. Jäsenvaltiot voivat halutessaan kuitenkin pyytää komissiota tekemään harmonisoinnin. Puheenjohtajan keskeisenä lähtökohtana oli alhaalta ylös -periaate.

Neuvosto huomioi kannassaan turvallisuusnäkökulmat metsätietojen jakamisessa ja poisti ehdotuksesta kohdan, jonka mukaan komissio olisi tuottanut satelliittidatan avulla koko Euroopan kattavat kartat. Lisäksi poistettiin suunnitteilla olevat uudet indikaattorit ja vapaaehtoiset pitkän aikavälin metsäsuunnitelmat. Suomi ja muutama muu jäsenvaltio olisivat halunneet poistaa vielä luonnontilaisia ja vanhoja metsiä koskevan indikaattorin. Parille jäsenvaltiolle muun puustoisen alueen indikaattori oli ongelmallinen.

Suomi kiitti puheenjohtajavaltio Puolaa erinomaisesta työstä kompromissin löytämiseksi ja neuvoston yleisnäkemyksenmuodostamiseksi. Suomi ja lähes kaikki jäsenvaltiot tukivat kompromissia. Vain kaksi jäsenvaltiota pidättäytyi ja yksi vastusti kompromissia. Vastustanutkin jäsenvaltio näki kompromissin edenneen hyvään suuntaan. Puheenvuoron käyttivät kaikki jäsenvaltiot.

Suomen mielestä on perusteltua, että metsien tilan seurantajärjestelmä perustuu olemassa olevaan valtakunnan metsien inventointiin ja niiden tietojen harmonisointiin. Jatkoneuvotteluissa pitää huolellisesti tarkastella toimivallan siirtoa komissiolle ja sen tarkkarajaisuutta ja täsmällisyyttä.

Komissaari Várhelyi käytti komission puheenvuoron komissaari Roswallin puolesta. Hänen mukaansa kaukokartoituksen avulla tuotetut indikaattorit ja kartat olisi pitänyt säilyttää. Myös resilienssiä kuvaavat uudet indikaattorit olisivat tärkeitä.

Komissio jätti lausuman neuvoston pöytäkirjaan. Siinä se ilmaisi huolensa komission esitykseen tehtyihin lukuisiin muutoksiin ja toivoi, että huoliin vastataan neuvotteluprosessin aikana. Muussa tapauksessa komissio voi vetää esityksensä pois. Myös Itävalta, Suomi, Ruotsi, Latvia ja Slovenia jättivät lausuman.

Neuvoston yleisnäkemys on jäsenvaltioiden yhteinen kanta, mutta se ei vielä ole lopullinen päätös asetuksesta. Euroopan parlamentissa kannanmuorostus on kesken. Mietinnöstä äänestetään täysistunnossa syksyllä. Sen jälkeen on vuorossa vielä neuvoston, parlamentin ja komission kolmikantaneuvottelut, joissa päätetään asetuksen lopullinen sisältö.

Muut asiat

10. Kalastus

a) **IT CATCH -järjestelmän pakollinen käyttö laittoman, ilmoittamattoman ja sääntelemättömän kalastuksen torjumiseksi (10231/25) (Ratasvuori)**
Komission tiedotusasia

b) **Kalastuksenvalvonta-asetuksen täytäntöönpano (10232/25) (Ratasvuori)**
Komission tiedotusasia

Komissaari Kadis esitteli hyvin perusteellisesti saalistodistusjärjestelmän eli CATCH-järjestelmän taustaa ja tarkoitusta. Tietojärjestelmä on nyt toiminnassa ja pakollinen EU:n sisällä. EU:n ulkopuolisille maille järjestelmä on myös saatavilla. Komissio tukee valtioita järjestelmän käyttöönotossa.

Komissaari painotti kalastuksen valvonta-asetuksen täytäntöönpanon tärkeyttä. Kaikilla merialueilla toimitaan samojen sääntöjen pohjalta, lisätään yhteistyötä, valtavirtaistetaan teknologiaa ja vähennetään hallinnollista taakkaa. Komissaari mainitsi puheessaan digitalisoinnin, hallinnollisen taakan vähentämisen ja yksinkertaistamisen moneen otteeseen. Komissio on yhä avoin yksinkertaistamisehdotuksille, jos ne ovat perusteltuja ja voimassa olevan lainsäädännön mukaisia. Sallitun poikkeaman (margin of tolerance) osalta komissio on hyväksynyt poikkeuksia ja satamia, joita poikkeus koskee. Myös muiden satamien suhteen työstetään asiaa. Komissaari mainitsi, että tukea ja rahoitusta täytäntöönpanoon on saatavilla ja kehotti tarttumaan tilaisuuteen ja investoimaan digitalisaatioon ja valvontakapasiteettiin. Komissaari piti tärkeänä jäsenvaltioiden poliittista sitoutumista asiaan ja kertoi pyrkivänsä jatkamaan vuoropuhelua sektorin kanssa.

Jäsenvaltiot olivat huolissaan hallinnollisesta taakasta (Belgia, Alankomaat, Espanja, Portugali, Ranska Viro, Irlanti, Latvia, Kroatia, Italia ja Slovenia). Suurin osa jäsenvaltioista väitti valvontalainsäädännön pikemminkin lisäävän hallinnollista taakkaa kuin vähentävän sitä. Sallitun poikkeaman sääntöjä kommentoivat erityisesti Viro ja Latvia.

CATCH-järjestelmän toimeenpanosta puhuivat Kreikka, Irlanti, Kroatia, Romania, Saksa ja Malta. Yleisesti ottaen järjestelmään suhtauduttiin positiivisesti. Saksa oli huolissaan erityisesti Yhdysvaltojen kanssa käytävän kaupan rajoittumisesta.

Suomi nosti esille saaliin punnitsemissäädökset ja Euroopan meri-, kalatalous-, ja vesiviljelyrahaston budjetin niukkuuden. Suomi kertoi käynnistäneensä hankkeita halvemman ja luotettavamman teknologian kehittämiseksi. Suomi vaati joustavuutta komission täytäntöönpanoasetukselta, jotta uusia kustannustehokkaita teknologioita ja ratkaisuja voidaan ottaa käyttöön niiden kehittyessä. Punnitsemissääntöjä kommentoi Suomen lisäksi Viro, Kroatia ja Ranska.

Neuvosto otti tiedoksi komission puheenvuoron CATCH-järjestelmän käyttöönotosta ja valvonta asetusten täytäntöönpanosta sekä jäsenvaltioiden kommentit.

c) **Toimet Itämeren kalakantojen elvyttämiseksi ja näistä kannoista riippuvaisten alojen tulevaisuudennäkymien parantamiseksi (10233/25) (Ratasvuori)**
Ruotsin tiedotusasia

Ruotsi esitteli asian kertoen Itämeren huonosta tilanteesta, vaikka yli vuosikymmenen ajan on jo seurattu tieteellistä neuvoa kalastusmahdollisuuksien asettamisessa. Kalakantojen elpymiseen tulisi keskittyä ja Ruotsi peräänkuulutti ratkaisuja nimenomaan pienimuotoisille rannikkokalastajille. Ruotsi kannattaa ekosysteemipohjaista lähestymistapaa tieteellisen neuvon osalta mutta myös muut paineet tulisi ottaa huomioon. Hylje- ja merimetsopopulaatiot ovat lisääntyneet ja tarvitaan kunnollista riista- ja petoeläinhallintaa. Lintudirektiiviä on tarpeen muuttaa ja samoin hyljetuotteiden kauppasääntöihin tulisi tehdä muutoksia. Kalakantoihin vaikuttavat kumulatiiviset paineet tulisi huomioida. Ruotsi toivoi kokonaisvaltaisempaa järjestelmää Itämerelle, jotta kalakantojen tilaa voidaan parantaa.

Suomi piti puheenvuoron tuoden jälleen esille sen, että kalastusmahdollisuuksien tulee perustua parhaaseen käytettävissä olevaan tieteelliseen tietoon ja noudattaa yhteisen kalastuspolitiikan periaatteita ja sitoumuksia. Suomi huomautti, että neuvoston viimeaikaiset ratkaisut ovat mahdollistaneet muun muassa Itämeren pääaltaan silakan ja kilohailin kantojen vahvistumisen. Pohjanlahden silakan osalta on viime vuosina pudotettu suurimpia sallittuja saaliita. Lisäksi Suomi on panostanut Pohjanlahden silakkaa koskevaan tutkimukseen. Suomi kannatti Ruotsin aloitteita hylkeisiin ja merimetsoihin liittyen.

Latvia, Liettua, Saksa, Viro ja Tanska pitivät tukipuheenvuoron. Lähes kaikki (pl. Saksa) nostivat esille hylkeiden ja merimetsojen aiheuttamat ongelmat ja tarpeet lainsäädännöllisille muutoksille. Latvia mainitsi, että etusija pitäisi antaa elintarviketuotannolle. Latvia syytti myös kolmansia maita siitä, että kalakannat eivät pysty elpymään. Tanska oli samaa mieltä kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta ja hylje- ja merimetsokysymyksestä ja totesi kansainvälisen merentutkimuslaitoksen (ICES) tekevän hyvää työtä. Tanska on valmis keskustelemaan ratkaisuista ICESin työn pohjalta.

Myös Espanja, Portugali, Kroatia, Italia ja Tšekki osoittivat solidaarisuutta. Tšekki oli erityisesti huolissaan merimetsoista ja viittasi Puolan taannoin järjestämään konferenssiin, jossa esiteltiin merimetsojen aiheuttamia vahinkoja kalataloudelle. Myös Kroatia oli huolissaan petoeläinten lisääntymisestä. Espanja vaati monivuotisten suunnitelmien muuttamista. Italia huomautti, että pelkästään kalastuksen vähentäminen tuhoaa sektorin ilman tuloksia kalakantojen elpymisessä.

Komissaari Kadis kertoi jakavansa jäsenvaltioiden huolet ja keskustelleensa paikallisten sidosryhmien kanssa Ruotsissa. Suurimmat sallitut saaliit tulee asettaa huolella, koska ekologinen tilanne on herkkä. Komissaari huomautti, että ylikalastus on vaikuttanut tilanteeseen. Komissaarin totesi, että sääntöjä ei ole noudatettu ja valvonnalla on tärkeä rooli. Komissaari oli myös huolissaan hylkeistä mutta totesi, että vahinkojen torjuminen muilla keinoin kuin metsästämisellä on tärkeää. Komissaari kertoi, että metsästämisen tuloksia ei tarvitse haaskata, sillä säännöt eivät suoraan kiellä tuotteiden kaupallistamista, kun ne viedään EU:n ulkopuolelle. Kesän jälkeen valmistuu komission arviointi hyljetuotteiden kauppaa koskevien sääntöjen osalta. Komissio harkitsee, onko lakimuutoksille tarvetta. Komissio tietää merimetsopopulaatioiden kasvaneen ja tämän aiheuttaneen ongelmia vesiviljelylle ja vapaa-ajankalastukselle. Jos ennaltaehkäisevät toimet eivät riitä, niin lintudirektiivi mahdollistaa perustellun tappamisen. Komissaari painotti, että jäsenvaltioiden pitäisi pyrkiä Itämeren tilanteen parantamiseen olemassa olevan ympäristölainsäädännön toimeenpanemisella. Kokonaisvaltaisesta lähestymistavasta on keskusteltu edellisessä Itämerikonferenssissa (Our Baltic) ja uusi tilaisuus järjestetään yhdessä Ruotsin kanssa syksyllä Tukholmassa. Paikalle on tulossa myös ympäristökomissaari ja tällöin on mahdollista keskustella laillisten välineiden kattavuudesta. Komissaari painotti kunnianhimoisempaa jatkuvaa toimintaa tilanteen parantamiseksi pitkällä aikavälillä.

Neuvosto otti asian tiedoksi.

d) Atlantin-Skandinavian silli (10234/25) (Ratasvuori)
Alankomaiden, Irlannin ja Ruotsin tiedotusasia

Ruotsi esitteli asian tuoden esille, että monia asioita on vielä kesken Norjan kanssa. Norja ei hyväksy EU:n rannikkovaltioasemaa ja vaikka EU on vähentänyt sillikiintiötään, niin Norja on yksipuolisesti lisännyt omaansa. Ruotsi huomautti, että norjalaisilla tuotteilla on kuitenkin tullivapaa pääsy sisämarkkinoille. Ruotsi pyysi ponnistelujen jatkamista rakentavan yhteistyön palauttamiseksi.

Irlanti, Alankomaat, Saksa, Ranska ja Kypros pitivät asiaa tukevan puheenvuoron.

Komissaari Kadis totesi Norjan olevan tärkeä kumppani monessa asiassa mutta kalastussuhteista on tullut aiempaa haastavammat. Komissaari on pyrkinyt säännölliseen vuoropuheluun Norjan kanssa ja välittänyt EU:n huolenaiheet selkeästi. Komissaari viittasi asetukseen kestämättömän kalastuksen salliviin maihin liittyvistä toimenpiteistä, jonka muutoksesta on vastikään päästy sopuun. Kyseisen asetuksen käytön tulee kuitenkin olla vihoviimeinen keino.

Neuvosto otti asian tiedoksi.

e) Eurooppalainen valtamerisopimus (9876/25) (Ratasvuori)
Komission tiedotusasia

Komissaari Kadis oli tyytyväinen päästessään esittelemään valtamerisopimusta. Unionilla on maailman suurin merialue ja sininen talous luo työpaikkoja ja kansantaloudellista lisäarvoa. Valtamerillä on myös valtava merkitys ympäristölle ja meret ovat tärkeitä ruokaturvan kannalta. Merisopimus luo vision, miten meriä pitäisi hallinnoida. Komissaari nosti esille sopimuksen tärkeimmät aiheet: merten suojelu, rannikkoyhteisöjen tukeminen, meriteollisuusstrategia ja satamastrategia, sukupolvenvaihdokset ja uusien työntekijöiden saaminen alalle. Komissio nosti esille myös yhteisen kalastuspolitiikan arvioinnin ja kalatalousalan vuoden 2040 vision, jossa tullaan keskittymään pienimuotoiseen kalastukseen. Rannikkoyhteisöille ja saarille tulee myös oma erillinen strategia. Komissaari mainitsi, että digitaalinen kaksonen (digital twin) tullaan toteuttamaan. Komissaari totesi myös, että turvallisuutta ja puolustustoimintaa pitää parantaa poistamalla ammuksia, varjolaivaston osalta ja arktisen yhteistyön vahvistamisella. Valtameridiplomatian kehittäminen on myös tärkeä aihealue ja tähän liittyen aavan meren sopimuksen (BBNJ) nopea ratifioiminen ja laittoman, ilmoittamattoman ja sallimattoman kalastuksen torjuminen. Hallintopuitteita on tarpeen vahvistaa tuloksien aikaansaamiseksi ja siiloista tulee pyrkiä eroon. Komissaari kertoi uudesta lainsäädännöstä (Ocean Act), joka tulee vuoteen 2027 mennessä. Komissaari haluaa säädöksen, jossa kootaan kaikki tavoitteet yhteen.

Jäsenvaltiot olivat tyytyväisiä komission esittämään valtamerisopimukseen. Ranska, Alankomaat, Espanja, Portugali, Belgia, Saksa, Irlanti, Kreikka, Italia ja Kypros osallistuivat keskusteluun. Ranska isännöi YK:n valtamerikonferenssia ja ilmoitti tukevansa erityisesti sitoumuksia meriekosysteemien suojelemiseksi, valtamerten tuntemusta, laittoman kalastuksen torjuntaa, kolmansien maiden kanssa käytävää kauppaa koskevien sääntöjen oikeudenmukaisuutta sekä hiilestä irtautumista ja kalastuslaivaston uudistamista. Ranska huomautti myös yhteisen kalastuspolitiikan eri pilareiden (ympäristö, talous ja sosiaalinen) tasapainosta. Myös Belgia oli huolissaan sosioekonomisten tavoitteiden huomioimisesta. Ranska aikoo seurata monivuotisen rahoituskehyksen suunnittelua, jotta sopimus toteutuisi käytännössä. Rahoituksen otti esille myös Espanja, Portugali ja Kypros. Portugali korosti sitä, että kaikkea ei voida rahoittaa Euroopan meri-, kalatalous ja vesiviljelyrahastosta. Kolmansien maiden kanssa käytävään kauppaan ja laittomaan kalastukseen kiinnittivät Ranskan lisäksi huomiota Kreikka ja Italia.

Komission esitys sai hieman kritiikkiä siitä, että se esitettiin muissa asioissa ja ministereille oli annettu vain minuutti puheaikaa.

Komissaari huomautti komission puheenjohtajan puhuneen hyvin selkeästi meriä koskevassa konferenssissa Nizzassa edellisellä viikolla siitä, että komissio tulee tukemaan valtamerisopimuksen toteutumista. Komissaari odottaa, että sopimus on painopisteenä mukana tulevassa monivuotisessa rahoituskehyksessä. Komissaari kuitenkin huomautti, että julkinen rahoitus yksin ei riitä, vaan on tarpeen

mobilisoida yksityistä rahoitusta. Loppujen lopuksi neuvosto kuitenkin päättää mitkä asiat ovat painopisteitä ja mitä rahoitetaan. Lopuksi komissaari totesi, että nyt pitää keskittyä toimeenpanoon.

Maatalous

f) Tuontituotteisiin sovellettavien tuotantostandardien yhdenmukaistaminen torjunta-ainejäämien enimmäismäärien osalta (9995/25) (Hörman)
Bulgarian, Espanjan, Italian, Kreikan, Kroatian, Luxemburgin, Ranskan, Romanian ja Unkarin tiedotusasia Itävallan tukemana

Ranskan valtuuskunta esitteli asiakohdan Bulgarian, Kroatian, Kreikan, Unkarin, Italian, Luxemburgin, Romanian ja Espanjan tukeman tausta-asiakirjan pohjalta torjunta-ainejäämien enimmäismäärien uudelleenarvioinnista tuontituotteissa. Maaryhmä tukee komission helmikuussa 2025 esittämää visiota maataloudesta ja elintarvikkeista, erityisesti tuontituotteiden tuotantostandardien yhdenmukaistamisen osalta. Erityisesti torjunta-ainejäämien osalta komissio aikoo käynnistää vaikutustenarvioinnin vuoden 2025 aikana sääntelyn muuttamiseksi. Kyseinen aloite vastaa maataloussektorin vaatimuksiin vuoden 2024 kriisin aikana. Maatalousala on korostanut, että EU:n sisämarkkinoilla myytävien tuotteiden on noudatettava samoja tuotantosääntöjä riippumatta siitä, ovatko ne kotimaisia vai tuontituotteita. Reiluuden periaate on ollut keskeinen huolenaihe.

Vaikutustenarvioinnin yhteydessä yhdeksän jäsenvaltiota vaatii EU:n torjunta-ainejäämien enimmäismäärien (MRL) sääntelyn perusteellista tarkastelua. Tavoitteena on, että EU:ssa kiellettyjen vaikuttavien aineiden MRL-arvot lasketaan järjestelmällisesti havaitsemisrajaan saakka, ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseksi. Maaryhmä katsoo, ettei nykyinen sääntely (asetus (EY) N:o 396/2005) perustu riskiperusteiseen lähestymistapaan, joka ei ole linjassa kasvinsuojeluaineiden hyväksyntää koskevan asetuksen (EY) N:o 1107/2009 vaaraperusteisen lähestymistavan kanssa. Tämä johtaa siihen, että EU:ssa kielletyillä torjunta-aineilla käsiteltyjä tuotteita voidaan edelleen tuoda ja myydä sisämarkkinoilla, mikä vaarantaa kuluttajien terveyden ja ympäristön suojelun.

Yhdeksän jäsenvaltiota pyytää komissiota julkaisemaan vaikutustenarvioinnin tulokset mahdollisimman pian ja käynnistämään asetuksen 396/2005 uudistuksen ennen vuoden 2025 loppua. Uudistuksen tulisi sisältää periaate, jonka mukaan EU:ssa ei-hyväksyttyjen aineiden MRL-arvot lasketaan havaitsemisrajaan kuuden kuukauden kuluessa. Samalla jäsenvaltiot korostavat tarvetta viestiä kolmansille maille muutosten taustalla olevista terveys- ja ympäristösyistä sekä yhteensopivuudesta WTO:n sääntöjen kanssa.

Ranskan lisäksi 18 valtuuskuntaa piti asiakohdasta puheenvuoronsa, joissa tuettiin tärkeän asian ottamista keskusteluun ja tausta-asiakirjassa esitettyjä näkemyksiä. Puheenvuoroissa kiitettiin komissiota maatalous- ja elintarvikevisiossa esitetystä tuontituotteiden kasvinsuojeluainejäämien uudelleentarkastelusta. Samalla puheenvuoroissa toivottiin tähän tarkasteluun liittyvän vaikutustenarvioinnin nopeaa mutta huolellista valmistumista.

Vastauspuheenvuorossaan **komissaari Várhelyi** kiitti valtuuskuntia puheenvuoroista, jotka vastaavat myös komission aikomuksia. EU:ssa on tiukat tuotantostandardit ja näitä odotetaan noudatettavan myös tuontituotteiden osalta. Vaikka lähtökohtaisesti EU:ssa kiellettyjä kasvinsuojeluaineita ei hyväksyttäisikään tuontituotteissa, on kuitenkin tarpeen tarkastella sellaista kasvituotteiden tuontia, joita ei tuoteta EU:ssa, kuten kahvi, tee tai kaakao. Näiden kasvien tuotanto-olosuhteet voivat alkuperämaissaan vaatia erilaista kasvinsuojelua. Komissio vakuuttaa, että se tulee maatalousvision mukaisesti edistämään MRL-tarkastelua myös kansainvälisillä foorumeilla ja tiiviissä yhteistyössä jäsenmaiden kanssa.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun.

g) Käsiteltävänä olevat säädösehdotukset

Asetus tietyillä uusilla genomitekniikoilla tuotetuista kasveista ja niistä peräisin olevista elintarvikkeista ja rehuista – tilannekatsaus (9879/25) (Hörman)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja esitteli tilannekatsauksen uusia kasvinjalostuksen geenitekniikoita koskevan asetusehdotuksen käsittelystä tausta-asiakirjan pohjalta. Neuvosto on käsitellyt ehdotusta Espanjan, Belgian, Unkarin ja nyt viimeiseksi Puolan puheenjohtajakausien aikana. Puolan puheenjohtajakaudella keskityttiin erityisesti patentointikäytäntöjen vaikutuksiin. Tavoitteena oli lisätä läpinäkyvyyttä NGT-kasvien patentoinnissa, edistää oikeudenmukaisia lisensointikäytäntöjä ja helpottaa toimijoiden navigointia kasvien immateriaalioikeuksien kentässä.

Puolan johdolla 14.3.2025 hyväksyttiin neuvoston neuvottelumandaatti ja ensimmäinen kolmikantaneuvottelu Euroopan parlamentin kanssa järjestettiin 6.5.2025. Tämän jälkeen on jo pidetty useita teknisiä neuvotteluita ja niitä jatketaan tällä hetkellä viimeiseksi suunniteltuun poliittiseen neuvotteluun 30.6.2025 saakka. Viimeiseen poliittiseen neuvotteluun jää vielä keskeisiä erimielisyyksiä, kuten parlamentin vaatimus NGT1-kasvien kestävyysominaisuuksista sekä pakollinen jäljitettävyys ja merkintä koko elintarvikeketjussa. Lisäksi on näkemyseroja NGT-kasvien patentoitavuudesta ja NGT2-kasvien viljelykiellosta.

Puola raportoi kautensa viimeisen poliittisen neuvottelun tuloksista heinäkuun alussa Tanskan puheenjohtajakauden alkaessa.

Komissaari Várhelyi kiitti Puolaa ja aikaisempia puheenjohtajavaltioita aktiivisesta työstä ja Puolaa kovasta loppurutistuksesta kolmikantaneuvotteluissa. NGYT-ehdotuksen tavoitteena on turvata EU:n maatalouden kilpailukyky ja strateginen autonomia. Ilmastonmuutoksen myötä tarvitaan uusia keinoja, jotka pohjaavat tieteeseen ja lisäksi tarvitaan yksinkertaisia sääntöjä. Komissaari odottaa toiveikkaana viimeisen poliittisen neuvottelun tuloksia.

Kolmetoista valtuuskuntaa pitivät aiheesta lyhyet puheenvuoronsa, jossa kiitettiin puheenjohtajan tilannekatsausta ja tehtyä työtä. Valtaosassa puheenvuoroista Puolaa kiiteltiin rakentavasta ja ripeästä työskentelystä ja kolmikantaneuvotteluiden etenemisestä. Puheenvuoroissa todettiin, että on tärkeää pysyä neuvoston neuvottelumandaatissa ja kohdeltava NGT1 kasveja kuin perinteisiä kasveja. Joissakin puheenvuoroissa todettiin puolestaan, etteivät voineet tukea neuvoston neuvottelumandaattia koska mm patenttikysymykset, vaikutukset luomutuotantoon sekä riskinarviointi aiheuttavat edelleen ongelmia.

Suomen puheenvuorossa todettiin, että kyseessä on merkittävä ehdotus EU:n maatalouden kilpailukyvylle ja kestävyydelle. NGT-asetusehdotuksen päätavoite eli NGT-kasvien kehittämisen, viljelyn ja käytön helpottaminen EU:ssa sekä pienten ja keskisuurten yritysten sekä tutkimuksen ja innovoinnin tukeminen ja edistäminen on erittäin tärkeää. Suomi tukee vahvasti kompromissin saavuttamista kolmikantaneuvotteluissa. Samalla Suomi kuitenkin edellyttää, että neuvoston neuvottelumandaatin sekä tieteellisen tiedon mukaisesti NGT1-kasveja kohdellaan kuten perinteisiä kasveja, eikä niistä valmistetuille tuotteille vaadita esimerkiksi perusteettomia pakkausmerkintöjä. Tanskan valtuuskunta lupasi kaudellaan jatkaa Puolan hyvää työtä lopullisen neuvottelutuloksen varmistamiseksi nopeasti.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun.

h) Tulevaisuuden vaatimukset täyttävää ja kilpailukykyistä maataloutta koskevat yhteiset toimet – Tehokkaiden kasvinsuojelumenetelmien saatavuutta koskevat vaatimukset (10063/25) (Hörman)

Itävallan tiedotusasia Irlannin, Italian, Kroatian, Liettuan, Portugalin, Slovakian, Tšekin, Viron ja Unkarin tukemana

Itävallan valtuuskunta esitteli asiakohdan tausta-asiakirjan pohjalta, jossa Itävalta maaryhmän tukemana korostaa kasvinsuojeluaineiden kestävän ja vastuullisen käytön merkitystä osana integroitua kasvinsuojelua. Tehokkaiden kasvinsuojelumenetelmien saatavuus on keskeinen edellytys EU:n maatalouden kilpailukyvylle ja elintarviketurvalle. Vaihtoehtoisten, erityisesti biologisten torjuntamenetelmien tutkimus on yhä tärkeämpää. Jäsenvaltiot tukevat komission sitoumusta ottaa vaihtoehtojen saatavuus huomioon vaikuttavien aineiden hyväksymisprosessissa ja toivovat konkreettisia toimia tämän toteuttamiseksi. Ne myös kannattavat biotorjunta-aineiden hyväksymismenettelyn nopeuttamista ja yhdenmukaistamista EU-tasolla.

Kemialliset kasvinsuojeluaineet ovat edelleen tärkeä osa integroitua torjuntaa, erityisesti laadukkaan sadon varmistamiseksi. Viime vuosina vaikuttavien aineiden määrä on kuitenkin vähentynyt merkittävästi: vuosina 2014–2023 yhteensä 104 vaikuttavaa ainetta jäi uusimatta, eikä uusia kemiallisia aineita ole hyväksytty EU:ssa vuoden 2019 jälkeen. Tämä kehitys uhkaa satojen määrää ja laatua, erityisesti tilanteissa, joissa tuholaisten tai tautien paine on poikkeuksellisen suuri. Eroavaisuudet jäsenvaltioiden hyväksymiskäytännöissä aiheuttavat kilpailun vääristymistä ja heikentävät kasvinsuojeluaineiden saatavuutta erityisesti pienissä jäsenvaltioissa. Tämä heikentää yhteisten sisämarkkinoiden toimintaa ja rajat ylittävien tuotantoketjujen tehokkuutta.

Kasvinsuojeluaineita tarvitaan myös karanteenituhoojien torjuntaan ja vientimateriaalin desinfiointiin kansainvälisten kasvinterveysvaatimusten täyttämiseksi. Tausta-asiakirjan mukaisesti maaryhmä kehottaa komissiota kiireellisiin toimiin ottaen huomioon seuraavat osa-alueet: 1. Elintarviketurvan huomioiminen hyväksymisprosessissa; 2. Hyväksymismenettelyjen yksinkertaistaminen ja yhdenmukaistaminen, erityisesti vyöhykkeiden sisällä; 3. Nykyisen järjestelmän parempi hyödyntäminen, esimerkiksi vaihtoehtojen puuttuessa hyväksymiskriteerejä tulisi soveltaa joustavammin sekä hätäkäyttöluvat on säilytettävä käytännöllisenä työkaluna; 4. EU:n yhteinen kasvinsuojelun tulevaisuusstrategia; ja 5. Innovaatioystävällinen toimintaympäristö.

23 valtuuskuntaa piti aiheesta puheenvuoronsa, joissa kiitettiin Itävaltaa tärkeän aiheen ottamisesta keskusteluun ja tuettiin Itävallan aloitetta kehittää kasvinsuojeluaineiden hyväksymisjärjestelmää. Puheenvuoroissa korostettiin kestävää ja turvallista kasvinsuojeluaineiden käyttöä sekä kasvinsuojeluaineiden tarvetta kasvituotannossa. Ilmaston muuttuessa kasvintuhoojat aiheuttavat kasvavan uhan ja mm kasvituotannon ja elintarviketuotannon turvaamiseksi tarvitaan tehokkaita keinoja. Käytettävissä olevat kasvinsuojeluaineet ovat vähentyneet eikä samaan aikaan ole kehitetty eikä saatu hyväksyntöjä vaihtoehtoisille tehoaineille tai keinoille. Lisäksi toivotaan nopeampaa hyväksyntää biologisille torjuntakeinoille.

Suomen puheenvuorossa kiitettiin lämpimästi Itävaltaa kaikille erittäin tärkeän aiheen nostamisesta keskusteluun. EU:lla on maailman paras kasvinsuojeluaineiden hyväksymisjärjestelmä. Tämä järjestelmä ja kasvinsuojeluaineiden vastuullinen käyttö varmistavat niin ihmisten ja eläinten kuin ympäristön suojelua. Suomi totesi myös, että Itävallan osoittamalla tavalla tulee kehittää järjestelmää, ottaen huomioon EU:n maatalouden kilpailukyky ja tarpeet. On varmistettava kasvinsuojeluaineiden ja niiden vaihtoehtojen sujuva hyväksymisjärjestelmä ja saatavuus.

Vastauspuheenvuorossaan komissaari Várhelyi totesi kuulleensa tarkasti jäsenmaiden esittämät huolet ja ymmärtävänsä tilanteen. Kasvinsuojeluaineiden hyväksy perustuu huolelliseen tieteelliseen arviointiin ja harkintaan. Hyväksynnän peruuttamista tai tehoaineen kieltoa voidaan harkita, ellei vaihtoehtoja ole käytettävissä eikä tehoaine ole osoitettu vaaralliseksi. Komissio harkitsee, olisiko uuden esityksen antaminen mahdollista Q4/2025. Komissaari totesi, että biokontrolliaineiden hyväksynnän nopeuttaminen olisi aiheellista ja tarvittaessa on mahdollista myöntää tilapäisiä lupia nopeastikin. Kasvinsuojeluaineiden vastavuoroista hyväksymistä tulisi hyödyntää täysimääräisemmin.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun.

i) Euroopan tilintarkastustuomioistuimen erityiskertomus ”Elintarvikkeiden merkinnät EU:ssa” (10420/25) (Hörman)
Alankomaiden, Bulgarian, Espanjan, Suomen ja Viron tiedotusasia

Alankomaiden valtuuskunta esitteli maaryhmän tukeman asiakohdan tausta-asiakirjan pohjalta. Elintarvikemerkinnät tarjoavat kuluttajille tietoa tuotteiden sisällöstä ja auttavat tekemään tietoisia ostopäätöksiä. Euroopan tilintarkastustuomioistuimen vuoden 2024 lopulla julkaistun erityiskertomuksen mukaan EU:n elintarvikemerkintöjä koskevassa lainsäädännössä on merkittäviä puutteita. Ongelmia on havaittu myös valvonnassa, raportoinnissa, seurantajärjestelmissä ja sanktioissa, mikä voi johtaa kuluttajia harhaanjohtaviin tai epäselviin merkintöihin.

Tilanteen parantamiseksi on tärkeää, että komissio ryhtyy nopeasti toimiin erityiskertomuksen suositusten toteuttamiseksi. Näin voidaan varmistaa, että kuluttajat voivat tehdä terveellisiä ja tietoon perustuvia valintoja. Komissiolta pyydetään erityisesti: Toimia kasvipohjaisia terveysväitteitä koskevien "jäissä olevien" arviointien edistämiseksi, jotta kuluttajansuoja paranee ja EU:ssa syntyy yhtenäiset pelisäännöt; Ravinto- ja terveysväitteitä koskevien ravintoaineprofiilien kehittämistä, jotta vältetään väitteiden käyttö tuotteissa, joissa on runsaasti rasvaa, sokeria tai suolaa; EU:n laajuisen, yhdenmukaisen varoittavan allergeenimerkinnän lainsäädännön laatimista – mielellään jo ennen Codex-keskustelujen valmistumista; ja Konkreettisten ehdotusten ja niiden aikataulun esittämistä suositusten toteuttamiseksi.

Alankomaiden lisäksi kymmenen valtuuskuntaa piti aiheesta puheenvuoronsa, joissa kiitettiin tärkeän asian ottamisesta keskusteluun. Puheenvuoroissa odotetaan komission antavan selkeän toimintasuunnitelman tilintarkastustuomioistuimen antamien suositusten toteuttamiseksi. Harmonisoitujen merkintäsäädösten puuttuminen johtaa myös sisämarkkinoiden sirpaloitumiseen. **Suomen** puheenvuorossa todettiin, että kuluttajat tarvitsevat riittävät ja oikea-aikaiset tiedot elintarvikkeista valintojensa tueksi. Sekä erityiskertomuksen suosituksissa että maatalouden ja ruoan visiossa on mainittu selkeästi esimerkiksi ruuan alkuperämerkintöjen kehittäminen. Olisi tärkeää, että komissio antaisi ehdotuksen kuluttajainformaation parantamiseksi ja lainsäädännön kehittämiseksi vuoteen 2027 mennessä.

Vastauspuheenvuorossaan komissaari Várhelyi totesi kuunnelleensa puheenvuorot tarkasti. Elintarviketiedot ovat tärkeitä kuluttajille valintojen tueksi. Merkintöjen periaatteet ovat jo nyt selvät mutta toteuttamisessa on puutteita, ja jäsenmaiden valvonnankin olisi oltava tehokasta. Komissio jatkaa vuoropuhelua niin jäsenmaiden kuin eri toimijoiden kesken myös kansainvälisellä tasolla, esimerkiksi Codex:ssa. Komissaari totesi, että merkintöjen kehittämiselle on useita haasteita. Komissio on kuitenkin sitoutunut kuluttajien terveydensuojeluun mm ei-tarttuvien tautien osalta, tässä yhteydessä komissaari mainitsi huolensa mm ultraprosessoiduista elintarvikkeista ja terveysväittämistä.

Puheenjohtaja totesi lopuksi neuvoston ottaneen tiedoksi asiakohdan ja siitä käydyn keskustelun.

j) Konferenssi aiheesta ”Metsien selviytymiskyvyn parantaminen tieteen ja innovoinnin avulla” (Sękocin Stary ja Rogów, 28.–29. toukokuuta 2025) (9739/25) (Kytölä)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtajan mukaan konferenssissa paneuduttiin metsien resilienssiin, biotalouteen ja kaukokartoituksen käyttämiseen metsien inventoinnissa. Konferenssissa tuli esille myös se, että metsiin liittyy monenlaisia odotuksia. Konferenssiin osallistui jäsenvaltioiden edustajien lisäksi tutkijoita, kansalaisjärjestöjen edustajia sekä edustajia komission maatalous-, ympäristö- ja tutkimuspääosastolta.

Kokouksen motoksi muotoutui: “Meidän on tehtävä yhteistyötä ja mentävä pidemmälle." Metsiä koskevia strategioita luotaessa on muistettava, että integroidut lähestymistavat ovat olennaisia ilmastonmuutoksen ja luonnon monimuotoisuuden häviämisen torjunnassa. Ratkaisevan tärkeää on ekologisia, sosiaalisia ja taloudellisia tavoitteita tasapainottava kestävä metsänhoito, jota tuetaan monialaisella yhteistyöllä ja tieteeseen perustuvalla politiikalla.

k) Konferenssi: Maatalouden tappioita aiheuttavien suojeltujen eläinkantojen kestävä hoito (Bryssel 15. toukokuuta 2025) (9116/25)
Puheenjohtajavaltion tiedotusasia

Puheenjohtaja kertoi lisääntyvästä trendistä, jossa kasvavat petoeläinkannat aiheuttavat vahinkoja maataloudelle. Toukokuussa järjestettiin konferenssi, jossa käsiteltiin näitä kasvavia haasteita erityisesti suden osalta. Suden hallinnoinnin osalta jäsenvaltioilla on nyt enemmän joustavuutta. On tarpeen kuitenkin jatkaa myös ennaltaehkäisyä ja kompensaatioita.

Romania toivoi vastaavaa direktiivimuutosta myös karhun osalta. Slovenia toi esille haasteet ja konfliktit vuoristoalueilla. Ranska ja Tanska pitivät suden suojelutason muutosta hyvänä ja kertoi muuttavansa kansallista lainsäädäntöä vastaamaan direktiivimuutosta. Karjankasvatus on ranskalaisille prioriteetti ja siellä käytetään myös paimenkoiria ja viljelijöille maksettavia korvauksia. Ranska totesi, että politiikan puitteistoa pitää yksinkertaistaa tulevaisuudessa. Alankomaat toi esille, että kasvavat susipopulaatiot ovat haaste tiheään asutuille mailleLatvia piti tärkeänä tasapainon hakemista, myös laiduneläimiä tulisi suojella.

Suomi nosti esille yhteisen tavoitteet turvata luonnon monimuotoisuus ja säilyttää suojeltujen lajien kestävä kanta. Suomi piti tärkeänä, että jäsenvaltioilla on riittävästi joustoa hallita kasvavia lajipopulaatioita. Suomessa suurimmat maatalousvahingot aiheutuivat kuitenkin valkoposkihanhista. Suomi kertoi viljelijöiden kokevan tilanteen kestämättömäksi ja keinot elinkeinon suojelemiseksi riittämättömäksi. Tämän vuoksi keskustelua olisikin jatkettava ja päivitettävä myös lintudirektiiviä.

Komissio piti tasapainon luomista ihmisten ja eläinten välillä ja ei toivottujen vaikutusten ennaltaehkäisyä tärkeänä. Komissio totesi, että susi on aiheuttanut eniten konflikteja ja elpynyt nopeasti. Komissio kiitti neuvostoa konsensuksen löytämisestä, jotta saavutettiin enemmän joustavuutta tilanteen hallintaan.

Suomen edustajat
Ministeri Essayah, ea. Mattila, Kaila, Fallenius MMM; Hirvonen, Valonen, Hörman, Kytölä, Ratasvuori, Uusivirta EUE; Fant VNEUS

Asiakirjat
Mainittu asiakohdittain

Liitteet -

Viite -